

Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar

— A SZÁLLODÁS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉS-IPAR ÉRDEKEIT ELŐMOZDÍTÓ SZAKLAP. —

A „SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSKO, PINCZÉREK ÉS KÁVÉSSÉGÉDEK ORSZÁGOS NYUGDIJ-EGYESÜLETE” — A „DEBRECZENI SZAB. KIR. VÁROSI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSKO ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA” — A „NAGYVÁRADAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSKO ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA” — AZ „UJVIDÉKI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA” — A „KASSAI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSKO KORCSMÁROSOK ÉS PINCZÉREK EGYLETE” — AZ „ARADI VENDÉGLŐSÖK ÉS KÁVÉSKO IPARTÁRSULATA” — A „SZEGEDI SZÁLLODÁSOK, KÁVÉSKO, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA” — A GYÓRI SZAB. KIR. VÁROSI VENDÉGLŐSÖK, ITALMÉRŐK ÉS KÁVÉSKO IPARTÁRSULATA” — A „SZATMÁR SZ. KIR. VÁROSI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSKO ÉS PINCZÉREK EGYESÜLETE” — „A POZSONY SZ. KIR. VÁROSI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉSKO IPARTÁRSULATA” — A „BORSODMEGYEI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSKO ÉS KORCSMÁROSOK EGYESÜLETE” — „A PÉCS-BARANYAI VENDÉGLŐSÖK IPARTÁRSULATA” — A „KIS-KUN-FÉLEGYHÁZI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA” — A „BUDAPESTI KÁVÉSIPARTÁRSULAT”

HIVATALOS LAPJA.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRAK : Negyedévre . . . 3 korona Egész évre . . . 12 korona Félévre . . . 6 Egyes szám ára 50 fillér.</p> <p>Laptulajdonos-szerkesztő: F. KISS LAJOS.</p>	<p>Megjelen minden hó 1. és 15. napján.</p> <p>Kéziratok nem adtnak vissza.</p> <p>TELEFON: 117—61.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest VI., Felsőerdős II. sz. Hirdetések fölvétele ugyanott.</p> <p>Főszerkesztő: BARTA BÉLA.</p>
---	--	---

Közgyűléseink.

— Ötödik, befejező közlemény. —

Edvi Illés László: Nem vagyok ellensége a munkások érdekképviseletének. Azonban nem járulhatok hozzá ahhoz, hogy a kereskedelmi és iparkamara kebelében állítsanak fel munkásügyi osztályt, hogy ott a közös érdekeket együttesen tárgyalhassák. Azokban ellenséges táborot egymással szemben nem állítok, mert bűnnek tartom azt, hogy folytonosan csatáorban legyen a munkaadó a munkás ellen, bűnnek tartom, hogy olyan sajnós állapotok, mint amilyenek Önöknél is előfordulnak, törvényben állandósíttassanak és egyfelől legyen a munkaadó kamara és azzal szemben álljon a munkások kamarája, és a kettővel szemben dönteni kelljen annak a miniszternek, akinek döntése egy ember szeszélyétől, esetleg egy politikai rendszer változásaitól függ. Mindezeknél fogva az előadó ur nagyon szép, lelkes tartalmu előadói javaslatát azzal a pótjavaslattal kérem elfogadni, hogy a vendéglősök országos szövetségének VIII-ik kongresszusa állást foglal a hatósági munkaközvetítés intézményének létesítésé ellen s tekintettel arra, miszerint az 1884. XVII. t.-cz. valóban elavult, annak további fenntartása teljes lehetetlenség, sőt egyesenes veszedelmes és káros az iparoságra és általában a közgazdasági életre: szükségesnek tartja a kongresszus azt, hogy az ipartörvényhozás alá vételessék, az új javaslat mielőbb a törvényre vizitáció elé terjesztessék; azonban tekintettel arra, miszerint a munkásügyi kérdések Magyarországon sőt Európában szerte még kiforrva nincsenek, a revizióból a munkásügyi rész kapcsoltsassék ki, tételessék még az további tanulmányozás és megfontolás tárgyává és a munkásügyi részek annak idején külön munkásügyi törvényben oldassanak meg, az egyebeket pedig az ipartörvény ölelje fel, amely hasonló intézkedéseket tartalmazna, mik eddig nálunk is az ipartörvény elnevezés alatt ismeretesek voltak. Tisztelettel ajánlom ezen javaslatomnak szives elfogadását. *(Általános zafos tetszés és taps.)*

Szávay Gyula a debreczeni kereskedelmi és iparkamara titkára: T. kongresszus! A szaktársi vonatko-

zás címén én sem vehetnék részt a vitában, minthogy azonban én is bent vagyok a tiszteltbeli elnökök sorában s minthogy ipari ügyekkel ex offo foglalkozom, ez mesterségem és végül minthogy én meglehetősen közösen érzek azzal a diszes táborral, melynek képviselői ügyük megbeszélése végett összejöttek: méltóztassanak megengedni, hogy néhány szóval hozzásszóljak **Edvi Illés t. barátom** által felhozott kérdésekhez. Ő olyan fulmináns szónok, olyan megvesztegető beszélőképeség és oly harci egyéniség, hogy nem csudálkozom, ha felszólalása biztos hatást idéz elő és magam is nagy gyönyörűséggel hallottam csillogó okfejtését a kérdésről. Kötelességem azonban a t. kongresszus figyelmét egy némely körülményre felhívnom. Az az álláspont, amelyet **Edvi-Illés László t. barátom** kifejezett, nem egyezik meg azzal a békés, nyugodt, békére törekvő, megélmi akaró állásponttal, amelyet a vendéglősök orsz. kongresszusa más kérdésekben is követni szokott. **Edvi-Illés t. barátom** az építőiparosok szövetségének egyik titkára, a harci álláspontot képviseli. Kirohan az élet küzdő terére és biroka szólítja fel az ellentáborban levőket: mérjük össze az erőket, legyen harc, legyen rend, de a győzelem alapján. Valóban az élet tele van küzdelemmel. Akik az élet küzdőterén mozognak, azok jól tudják, hogy a kérdések nem olyanok, amelyeket harcczal, birkózással el lehetne intézni. A kérdések megkerülhetők, azok minden oldala meg tárgyalható, anélkül, hogy mindig harcot kelljen provokálnia az egyik osztálynak. Mint hallottuk a jelentésekből, Önök oly tiszteletreméltó erőfeszítést mutattak, hogy szakoktatást és jóléti intézményeket létesítettek a saját erejükből és nem kérnek mindent mástól és a kormánytól, ami előtt én rendkívüli tisztelettel és elismeréssel hajlok meg. Tisztelettel és elismeréssel hajlok meg az előadó ur felfogása előtt, akinek fényes és meleg, kellemes foglalatú munkája olyan kitünő hatást tett. Mi volt az előadásának legnagyobb erénye? Az, hogy számtalan kérdést elkerült, csak szerényen érintett, csak jelezvén, hogy ez is megvan, az is megvan, de nem mi vagyunk az illetékesek, hogy egyszerre mindent megcsináljunk és a harc serpenyőjébe dob-

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

juk javainkat. Vannak egyes kérdések, amelyek távolról érintő dolgok. Az előadó ur ezekre a kérdésekre is kitért, de azzal a szerénységgel, amely oly tiszteletet és erőt ad annak az előadásnak, hogy annak sikere biztosítva van. Oly szépen kiemelte, hogy mi a vendéglősök tulajdonképpeni kérése, hogy mind a vendéglősök többi kérései hátterébe szorulnak és kiemelkedik a főkövetelmény, hogy ugyszólván biztosra lehet venni azt, hogy ezek a kérdések is kellőképpen meg fognak oldatni. Gyakran jártam én kamarai kerületemben. Hét vármegye iparosai között, éppen az iparosok azon részében, mely értelem, vagyon és állandó tiszteletreméltó kötelekkel az élethez van kötve. Ugy is lehetne magyarázni a dolgot, ahogy *Edvi* ur magyarázta és kezelte az anyagot, én is tudnám sokszor alkalmazni a harc fegyverét, de vajjon javára volna-e az az iparnak, ha én mindenütt a harc jelszavát vinném a gyűlésekre? Hét vármegye iparosai összejöttek például a debreczeni kamara területében és akkor ezeket a kérdéseket tárgyalták. A munkásközvetítés kérdésében is állást foglaltak. Hét vármegye iparostületének képviselői, ugyszólván az iparügyeknek vezetői, egyhangulag hozzájárultak ahhoz, hogy mégis jó lesz realélni arra az utra, melyet a munkásközvetítés tekintetében a törvénytervezet kiállításba helyez, mert igaz ugyan, hogy az a tradíció, hogy hajdan a munkásközvetítés a munkaadóknál volt, azonban a tradíciók nem maradóak, emlékké válnak. Olyan helyzeteket teremtet az élet, hogy a munkaadók mellett felnöttek a gyermekek és nagykorúvá lett a munkás. A nagykorú gyermek szintén vindikálja magának az összes jogokat és azt mondja: én épp olyan ereje vagyok az iparnak, mint az iparűző és rátette a munkás kezét a munkásközvetítőre. Előállt egy állapot, hogy a tradíció megváltozott és a munkásközvetítés a munkaadóktól elragadtatott a munkások tábora által, akik terrorizmussal hatalmi kérdést csinálva, éltek vissza azzal. Ezután megalakult a munkaadók szövetsége, amely felvette a munkásokkal szemben a harcot. A munkásközvetítés nem arra való, hogy hol a munkaadók, hol a munkások egyszer ide, egyszer oda rángassák, ezt az állam kezébe kell letenni. Ez nem hasonlítható össze a mai állapottal, amikor azért nem sikerült az állami közvetítő kifogástalan működését elérni, mert nem volt kötelező. Ha majd pártatlan kezekben lesz a közvetítés, az államnak mindig még lesz annyi belátása, hogy sohasem hagyja az önálló iparűzőket úgy terrorizálni, hogy a munkásközvetítő mint a harcznak egyik örökös méregfoga és robbantó dinamit-patrónja szerepeljen. Ha a munkásközvetítést pártatlan, érdektelen kezek fogják vezetni, akkor itt nem lesz harc. Ezt belátták a debreczeni kamara iparos-közönségének tagjai is, amikor oda nyilatkoztak, hogy e tekintetben az állam kezét kell igénybe venni és lehetségesnek tartják ezen elvek szerint megvalósítani az állami munkásközvetítő intézeteket. Ezeket akartam megjegyezni. Az az előadás, amelyet az előadó részéről hallottunk, annyira megfelel az Önök érzésének és érdekeinek, annyira méltó Önök-höz, szerénységével annyira hódító és a legfőbb kérdéseket annyira nem hagyja figyelmen kívül, hogy én azt mondom, méltóztassanak az első éljenhez és az első taphoz hí maradni, amelylyel az előadó ur beszédjét fogadták és ahelyett, hogy a szocialisztikus gondolkodás terére lépnek, amelyre nem vagyunk mindannyian nevelve, méltóztassék ezt a tért másokra hagyni, ez nem a mi világunk. A mi világunk az, amelyet az előadó ur tárt elénk. Én a magam részétől ajánlom, méltóztassék egyhangulag elfogadni az előadó ur határozati javaslatát. *(Lelkes éljenzés.)*

Lukács János: Az előadó ur előadását lelkem mélyéből üdvözölöm. A tiszta igazság és őszinteség

hangján szólt. Az ipartörvény tervezetéhez nem óhajtok hozzászólni, csak azt a szerény kérelmet terjesztem elő, méltóztassék az előadó ur indítványát és előadását kinyomatni és kiosztani a kartársak között, hadd olvassák azok is, akik itt nem voltak jelen.

Kommer Ferenc: Előadásomban nem térhettem ki minden részletkérdésre. Csak két fődologra akartam kitérni: a képzéshez kötésre és a társulati kényszerre. Ezek a mi legfőbb követelményeink, ezekre helyezünk legnagyobb súlyt. *Illés* ur határozati javaslata tulajdonképpen benne van az én javaslatomban, azonban mivel én roppant fontosnak tartom azt, hogy ma, amikor még nem is látható előre, hogy az ipartörvény mikor lesz életbeléptethető, kérem indítványom változtatlan elfogadását. A közvetítőre vonatkozólag van a tervezetben intézkedés. Mi meg vagyunk győződve, hogy a kormány intenciója jó, helyes és nemes; azt várjuk, hogy bajunkon segíteni fog. Én azt akarom, hogy a szakkörök bevonásával történjék a munkásközvetítés. Feltételezem, hogy például Budapesten a közvetítőben külön szakosztály lesz felállítva, ahol a munkaadók be lesznek vonva. Igenis, azt mondjuk ki mi is, hogy szükségesnek tartjuk a munkás szakszervezetek elenyosulása érdekében a munkaadók szövetségését és szervezkedését. Az feltétlenül szükséges a mai munkáviszonyok mellett. Indítványozom, mondjuk ki, hogy szükségesnek tartjuk a munkaadók szövetségek megalapítását is mindaddig, amíg azt feleslegessé nem teszi a mai ipartörvény. *Edvi-Ilés* urnak előadásáért pedig javasolom, szavazzunk köszönetet. Kérem indítványom elfogadását. *(Hosszantartó lelkes éljenzés és taps.)* Bocsánatot kérek *Szávay* Gyula kamarai titkár úrtól, hogy övétől eltérő véleményem van. Mi érezzük annak fontosságát és szükségességét is, amit *Edvi-Ilés* ur mondott. Az az intenció hatott át bennünk, hogy a munkaadó és a munkás között a békét keressük mindig. Ha meg is fogjuk alakítani a munkaadók szövetségét, annak legfőbb feladatát abban fogjuk látni, hogy a munkások és a munkaadók között a jó viszonyt ápolja és helyreállítsa és ne az a félreértett felfogás érvényesüljön, mely azt mondja, hogy a munkaadó-szövetség azért alakul, hogy a munkásszervezetek letörje, hanem azért, hogy csak ellensúlyozza. *(Éljenzés.)*

Elnök: Méltóztatnak elfogadni *Kommer* indítványát, úgy amint előadta? *(Lelkes éljenzés. Elfogadjuk! Elfogadjuk!)* Méltóztassék felhatalmazni a szövetség tanácsát arra, hogy az ipartörvényre vonatkozó véleményeket minél előbb terjessze a kereskedelemügyi miniszterhez. Méltóztassék az elnökségre bízni azt is, hogy amit *Edvi* Illés ur kívánt, szintén figyelembe lehessen venni, ámbár az én felfogásom szerint *Kommer* indítványa és javaslata nagyon helyes, mert azt hiszem, az a legbékésebb út. *(Zajos helyeslés.)* *Lukács* János indítványa elesik, mert az összes előadások gyorsírói feljegyzés alapján a szaklapban ki lesznek nyomtatva és az minden egyes szövetségi tag meg fogja kapni. *(Élénk helyeslés.)* Következik napirendünk 8-ik pontja: munkaadó szövetségek.

Kommer Ferenc: E kérdés tárgyalása elesik, mert a közgyűlés már határozatilag kimondotta, hogy mindaddig, míg az ipartörvény a munkaadó szövetségek megalakítását feleslegessé nem teszi, a vendéglősök is szükségesnek tartják a munkaadó szövetségek megalakítását. *(Éljenzés.)*

Bokros Károly: Kérem a határozati javaslatot úgy kimondani, ahogy *Kommer* ur körvonalazta, nehogy két ellentétes határozati javaslatot fogadjon el a kongresszus. *(Zajos helyeslés.)*

Elnök: Tulajdonképpen a napirendnek itt két pontjáról van szó. Az ipartörvényről és a munkaadók szö-

vétségéről. A két pontot összekapcsoltuk, úgy, hogy a munkaadók szövetségénél nem kell külön tárgyalást indítanunk.

Edvi Illés: Azon javaslatot, amelyet *Kommer* megtett, javasolom, méltóztatásuk elfogadni.

Elnök: Ha ez ellen észrevétel nincs, akkor ezt határozatilag kimondom és utasítjuk a szövetség igazgatótanácsát arra, hogy minél előbb megtegye ez irányban a kellő lépéseket. *(Éljenzés.)* Mindenestre hálás köszönettel tartozunk *Edvi Illés* urnak nagyérdemű fejtetegeiért. *(Éljenzés.)* Következnek az indítványok.

F. Kiss Lajos titkár: Az első indítvány a kaposvári ipartársulattól érkezett. Az igazgatóság elhatározta, hogy a szakiskolákra vonatkozó kérést átteszi a tanoncügyi szakosztályhoz, hogy azt hajtsa végre. A kaszinóknak záróórájára vonatkozó indítványt vegyük le a napirendről, minthogy a kaszinók záróráját ellenőrizni nem lehet. *(Élénk helyeslés.)*

Elnök: Kíván valaki szólni? *(Nem.)* Akkor határozatilag kimondom, hogy ezt elfogadtuk. Következik *Littke Lőrincz* urnak, a pécsi szakirányu tanonciskola elnökének előterjesztése. Ő egy nagy tervezetet készített iparunk érdekében, azon reményben, ha sikerül azt megvalósítanunk, akkor a vendéglősök és a pinczerek közötti meglesz a szükséges egyetértés. Felkérem *Littke Lőrincz* urat, hogy személyesen szíveskedjék indítványát előterjeszteni.

Littke Lőrincz: T. kongresszus! Mielőtt a tervezetemet felolvasnám, kötelességemnek tartom hálás köszönetemet nyilvánítanom azért, hogy megengedték nekem tervezetemenek felolvasását. A budapesti vendéglősök stb. ipartársulatának legutóbbi gyűlésén megjelentem és előadtam tervezetemet, amelyet egyhangulag elfogadtak és hálás köszönetet mondtak a tervezet kidolgozásáért. Feljogosított *Gundel János* elnök ur arra, hogy a tervezet szerint dolgozzam. Én Budapesten maradtam és érintkezésbe léptem az összes pinczér-egyesületekkel, akik a legnagyobb szimpátiával fogadták ezen eszmét és azt óhajtották, hogy mielőbb vitessék keresztül. *Kommer* ur már kifejtette, hogy milyen oknál fogva kérjük mi iparunknak képviseléshez kötését. Ez az, ami hivatva van az idegenforgalmat megteremteni, ami csak úgy lesz lehetséges, ha ezen iparág minden tekintetben megfelel a modern követelményeknek. Hogy ez lehetséges legyen, alaposan meg kell tanulni a mesterséget azért is, mert hiszen ez az iparosság a legnagyobb adót fizető polgárok közé tartozik, joggal követelhetjük tehát, hogy képesítéshez köttessék. Ha ez megtörténik, akkor megmenekülünk a konkurrencziától, amely iparunknak szegyenét képezi. Most pedig leszek bátor felolvasni tervezetemet. *(Olvasa a tervezetét.)*

Elnök: Minthogy a pécsi pinczéregyület elnöksége is megjelent, kérdem, nem kívánna-e röviden ehhez hozzászólni. *Littke* ur előadása ideálisan van összeállítva és iparunk érdekeit nagyon szépen szem előtt tartja. Ezzel nem akarom azt mondani, hogy nincsenek a javaslatban olyan kérdések, amelyeknek felvetett megoldása minden tekintetben egyezik az én véleményemmel. *Littke* ur tulajdonképpen nem tartozik szakmánkhöz, annál szebb dolog részéről, hogy érdeklődik ügyünk iránt. Javasolom, hogy neki ezért köszönetet szavazzunk, indítványát pedig utasítsuk az igazgatósághoz, és mondja ki a közgyűlés, hogy a javaslatot általánosságban tanulmányozás céljából elfogadják és átutalja az igazgatótanácsához. *(Éljenzés.)*

Littke Lőrincz: Ezen szép szavakért, a melyekkel elnök ur csekélységetem méltatta, hálás köszönetet mondok. Ezen indítvány, melyet előterjesztettem, úgy amunkaadók, mint a munkások érdekeit szem előtt tartja. *(Éljenzés.)*

Elnök: Következik *Mohos Ferencz* kartárs indítvány.

Mohos Ferencz: Minthogy az én indítványomat teljesen felőleli *Kommer* ur javaslat, én az én indítványomat visszavonom. *(Helyeslés.)*

Elnök: *Hegedüs Sándor* ur, a tarczali vinczellérskola igazgatója azzal a kérelemmel fordult a szövetséghez, engedjék meg neki, hogy előadást tartson a tokaji borokról. A szövetség ezt a kérelmet örömmel teljesítette. Felkérem tehát *Hegedüs* urat, méltóztatásuk előadását megtartani.

Hegedüs Sándor: Mélyen t. uraim! Üdvözlöm Önöket és köszönetemet nyilvánítom e szövetség mélyen t. elnökségének azon szíves előzékenységeért, hogy nekem alkalmat nyújtott arra, hogy itt megjelenhessek és egy rövid előadást tarthassak a tokaji borokról. Ne úgy méltóztatásuk ezt felfogni, mint hogyha én egy tokaji bortermelőnek, kereskedőnek, társaságnak vagy szövetségnek volnék az ügynöke, azt hiszem, belátják, ezt kizárja hivatalos állásom is. Ne méltóztatásuk továbbá azt sem gondolni, hogy az ország akármelyik borvidékének a legkisebb mértékben is konkurrencziát óhajtanék csinálni. Nem akarok abba a hibába esni, hogy elkalandozok kitűzött témától, ezért írásból leszek bátor felolvasni előadásomat. *(Helyeslés.) (Olvasa.)*

Elnök: T. Uraim! Hálás köszönetet mondok előadó urnak tartalmas előadásáért. A vendéglősök abban a hírből vannak, hogy ők inkább pancsot adnak el, mint hegyaljai borokat. Én ezen rossz hírnévtől akarom megmenteni a kereskedőket, mert az nem áll. A vendéglősök iparkodnak minél jobb és természetesebb bort a vendégeknek adni, de nagyon nehéz feladat, hegyaljai bort eladni. Az én üzletemben nem sikerült nagyobb eladást elérni, tokaji aszu-bort nem sikerült egész esztendőben egy hektolitert eladnom, pedig nagyon szép üzlet volt. Szamorodni bort is alig lehetett eladni 5—10 hektolitert, azért, mert a borok tulajdonosok erősek. A külföldön még rosszabban állunk. Épen nálam van egy hirdetés, amelyet *Carl A. Korn* nürnbergi borkereskedő tett közzé, amelyben felsorolja árjegyzékét, itt találjuk azt a kitételit, hogy *Ersatz für Tokajer*. A német bortörvény szintén védi a mi tokaji borunkat, nem engedi meg, hogy tokajinak nevezze azt, ami nem az. De érdekes, hogy ő itten hirdet tokaji aszut egy mára 50 pfennigért. Ez jelmez, hogy kicsoda svindli történik a külföldön a tokaji borokkal. T. Kongresszus! Következnek most a jövő évi kongresszus helyének megállapítása. Tavaly is kimondottuk, hogy az Erzsébet kilátó torony elkészül e évben és valószínűleg a torony megnyitásával fogja a szövetség a közgyűlést, kapcsolatban a nyugdíjgyűlés közgyűlésével Budapestre összehívni. Az urak közül talán többen nem tudják, hogy *Glück Frigyes* indítványára a Budapesti ipartársulat Erzsébet messzelátó tornyot létesít a Szent János-hegyen. Az ipartársulat részéről *Glück Frigyes* nek ezen indítványára összegyűjtöttünk 50.000 koronát, felajánlottuk a székesfővárosnak, hogy alkosson ebből messzelátó tornyot. A tervezetek el is készültek és akkor kiderült, hogy a költség 180.000 K-t tesz ki. Az 50.000 K-an feltűlt összeget a főváros ajánlotta fel. Remélhető, hogy ajövő évre elkészül a messzelátó, akkor tehát Budapesten tartunk meg közgyűléstünket. Elfogadják-e ezt a közgyűlés? *Igen.*

Glück-Erős János: Á mi igazán szeretett elnökünk fáradhatatlan buzgó magatartásáért és munkálkodásáért, önfeláldozó tevékenységéért, a mi szeretett iparunkkal szemben tanusított áldozatkészségeért hálás köszönetet mondok és kérem a jó Isten, hogy fáradozásait és tevékenységét sokáig áldja meg. Az Isten éltesse *Gundel Jánost!* *(Lelkes éljenzés.)*

Elnök: T. Uraim! Fogadják köszönetemet nyilatkozatukért, amit én nem érdemeltem meg. Amit én az iparomért teszek, azért teszem, mert szívemhez van köve az én iparom, amelyet több, mint 50 esztendő óta szolgáltok. Amit én teszek, azért elismerést, köszönetet nem várok. Én kötelességemet teljesítem. Én iparomnál jólétet találok, ha fölém függne, minden vendéglősnek és szállodásnak boldognak kellene lennie. Minden pinczérnek oly megelégedéssel kellene a jövőbe tekintenie, hogy imádja a munkaadóját, nem pedig mint most, hogy nagyon is gyakran előfordul az, hogy a pinczerek csak kényszerítésből szolgálják ki a vendégeket. Ezzel kongresszusunk tanácskozása véget ért. Hálás köszönetemet nyilvánítom polgármester ur öngyerméltóságának és az itt megjelent előkelő uraknak szíves türelmükért és amiddőn mindnyájukra Isten áldását kérem, a közgyűlést berekesztettnek nyilvánítom. *(Élénk felkiáltások: Eljen az elnök.)*

Szakoktatásunk 1907—1908-ban.*

Tisztelt közgyűlés!

A vendéglősipar a legujabb időkig azon ipari foglalkozások egyikét képezte, amelyre csak a sors mostoha gyermekei, olyanok vállalkoztak, akik más pályákon nem voltak képesek biztos megélhetést találni.

Igen ritkán történt meg, ami más iparágaknál csaknem általánosan divó dolog, hogy apáról fiura száll az üzlet.

Néhány évtizede csak, hogy a vendéglős nevéhez fűződött előítélet oszladozni kezdett és gyökeret vert a meggyőződés, hogy ez az iparág is a legbiztosabb és legelőnyösebb foglalkozások közé tartozhatik.

Hazánkban épp úgy, mint az a külföldön látható is, hogy ezen foglalkozás épp ugy egész embert kíván, mint bármely más ipari foglalkozás.

Belátta ezt boldogemlékü, nagyevű miniszterünk, Baross Gábor is, midőn az 1885-ik évben törvényileg kimondatta, hogy ez is „ipar”, hogy a vendéglős nem az a csapláros, csárdatulajdonos, vagy „kimérő” többé, kít csak a csapszék füstös falain belül ismerünk, azokon kívül azonban tekintetre sem méltathatjuk!

Hogy a társadalmi életben a vendéglős csak az újabb időben kezd szerepet játszani, annak — ha őszinték akarunk lenni — oka volt kétségkívül azon sok tekintetben kifogásolható szellemi és erkölcsi fogyatkozás, amely a vendéglősipart folytatók körében mutatkozott.

Nem is örvendhetne talán ez iparág mai becsülésének és mindinkább növekvő méltánylásának, ha székesfővárosunk vendéglősei között nem akad egy lelkes, képzett, ideális lelkű férfiú, aki nem riadt vissza semmi nehézségtől, kitartóan küzdött minden akadály ellen, hogy iparának tekintélyét, becsülését és tisztelését megszerezze.

Az ő meggyőző beszédeiből és cselekedeteiből végre belátták a vendéglősipar munkásai, hogy azon helyzet, amelyet a társadalomban elfoglalnak, tovább nem tűrhető.

Megértették a kor intő szavátát és versenyre buzdultak.

Szellemi és erkölcsi tekintetben egyaránt töre-

kedni kezdedtek arra, hogy ne csak czégyők, hanem nevék is ismeretes legyen a világ előtt.

Ezen nemes óhaj megvalósításához komoly akarat, kitartó buzgalom kivántatott.

Előttük volt a lángelekü vezér, aki külföldön szerzett tapasztalatokkal térve vissza Hazánk székesfővárosába, egész odaadással szentelte magát azon kedves eszméje megvalósításának, hogy a magyar vendéglős szakképzett iparos, művelt polgár és a társadalom számottevő tagja lehessen.

Névétei még 1885-ben hangoztatta. Szavai nem is hangoztak el eredmény nélkül, mert a vendéglősök első nagygyűlése, melyet ez évben tartottak, élénk tészénylivánítás között egyhangu határozattal emelte a szakiskola felállítását és annak szervezésével a „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatát” bízta meg.

Tíz évi kitartó munka után létesült a vendéglősipar erkölcsi tekintélyének és társadalmi állásának emelését célzó első szakiskola.

Azóta 23 év telt el és az ország nagyobb városaiban, felbuzdulva az elért szép sikereken, iparkodtak szakiskolát létesíteni.

Az elismerés pálmája Debreczen város nemesen gondolkodó vendéglőseit illeti, akik elsőnek iparkodtak, a székesfőváros után, szakiskolát létesíteni.

Ezen nem kis fáradságot igénylő munkából az oroszlánrész Hauer Bertalan és Márkus Jenő urakat illeti.

Debreczen után Szombathely, Nagyvárad, Kolozsvár, Miskolcz, Szeged, Kaposvár, Arad, Temesvár, Pécs és Győr városok lelkes vendéglősei szegődtek az apostoli munkában segítőtársainknak.

Tizenkét szakiskola létesült a lefolyt 23 év alatt.

Bár fenyésnek az eredmény nem mondható, csüggedésre azért még sincs okunk, mert nyilvánvaló, hogy az eszme, bár lassan, azért mégis hódít és ha szak-társaink kilépve a minden haladásnak útját álló közömbösségből, tudatára jönnek annak a megdönthetetlen igazságnak, hogy „tudással párosult cselekedet, lankadást nem ismerő kitartással csodákat művel”, akkor eszménk megvalósítása, a vendéglősök szellemi kiképzése már csak igen-igen rövid idő kérdése.

A felsorolt 12 iskola közül kettő, a miskolczi és a szegedi, már néhány év óta nem működik.

Kettő — a pécsi és a győri — csak az elmúlt évben nyílt meg.

Szakosztályunk állandó törekvése, hogy az ország minden nagyobb városában létesüljön szakiskola, mert csak így remélhető iparunknak képesítéshez leendő kérését kivivnunk.

Igen t. Közgyűlés! Iparunknak a képesítéshez való kötését kivivnunk kell!

Meg kell győznünk a miniszteriumot arról, hogy a vendéglősipar oly ipar, amelyet tanulni kell!

Ha erről a miniszteriumot nem kellene meggyőznünk, akkor az ipartörvény módosított szövegében nem maradt volna iparunk az „engedélyhez kötött” iparak között, hanem beiktatták volna őt méltó helyére, a „képesítéshez kötött” iparágak közé.

Szakosztályunk mult évben a magyar királyi válás- és közoktatásügyi miniszter ur Ó excellentiájához kérvényt nyújtott be a vendéglős szakiskolák országos szervezése és szakosztályunknak országos felügyelettel leendő megbízása tárgyában.

Ezen beadványunkra szakosztályunkhoz a következő leirat érkezett Mártonffy Márton országos iparkutatási főigazgató ur Ó méltósága útján:

* Előadói jelentés. Irta és a Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége 1908. évi szeptember hó 11-én Debreczenben tartott közgyűlésen felolvasva Walter Károly igazgató, a tanoncügyi szakosztály előadója.

„Nagyságos Glück Frigyes urnak, a Ferencz József-rend lovagja, a budapesti vendéglősök iparostanoncziskolájának elnöke

Budapest.

Mult évi május hó 31-én kelt s a Nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz intézett beadványára vonatkozólag értesítem Nagyságodat, hogy a Miniszter, ur Ó excellentiája f. é. december hó 3-án 59708. sz. a. következő leiratot intézte hozzám: „Méltóságos Mártony Márton m. kir. udv. tanácsos, iparoktatási főigazgató urnak. F. évi augusztus hó 2-án 1231. sz. a. kelt jelentésére azzal küldöm meg további eljárás végett a csatolt közlemény, hogy a magyar vendéglősök országos szövetsége tanonczügyi szakosztályának abbéli törekvéséről és munkásságáról, miszerint a szakirányu tanonczoktatás fejlesztésében közreműködik, a kereskedelemügyi magy. kir. Miniszter ural egyútt elismeréssel vettem tudomást.

Méltányoló figyelemmel a szakértői testület felajánlott további munkásságára, felhivom Méltóságodat, hogy a pinczéroktatást érintő ügyekben és vendéglősiipari tanoncziskolák szervezésénél esetről-esetre hallgassa meg a szóbanlévő testület véleményét is.

Ami ezen szakiskolák felügyeletét illeti, külön szakfelügyelő alkalmazása helyett megfelelően érvényesíthető a szakértői befolyás oly módon, hogy az országos iparoktatási tanács hivatott tagjai, esetleg a tanács részéről a budapesti vendéglősök iskolája vezetőségéből szintén megválasztható alkalmas külső szakértők is látogathatják a különleges szakirányu tanoncziskolákat, ugy, hogy ezáltal és Méltóságod hivatott eljárásával teljesen szükségtelen egy külön szakfelügyelő alkalmazása.

(Folytatjuk.)

A szocialisták terrorizmusa.

Az a féktelen izgatás, melyet a szocialdemokrata párt egyrészt sajtójában, másrészt az egyes szakszervezetek révén hónapok óta folytat, legujabban a „Medikus” és a „Fiume” kávéházak ellen elkövetett merényletekben jutott kitörésre. Először az Üllői-uton levő „Medikus-kávéház” ablakainlöttek be egy este, háromszor gyors egymásutánban, mert a kávéház tulajdonosa, Scheibel Károly nemcsak vörös, hanem sáruga személyzetet tart, azután — november 21-én — Goldberger Sámuel „Fiume-kávéházának” három ablakát zútták be.

„A Fiume-kávéház ellen elkövetett ortvátadás — mint a B. H. írja — hajnalutóban történt. Valóságos ostrom volt. Ugy négy óra körül már kevés volt a vendég s a pinczerek legnagyobb része is álmosan ödöngött a kávéház homályosabb zugaiban. Egyszerre csak csörömpölve zúzódti be a gróf Károlyi-utca felőli részen egy hatalmas üvegábrta. A pinczerek riadtan szaladtak arrafelé, de még a terem közepére sem értek, már bezúzódti a másik ablak is. Ki akartak futni a gróf Károlyi-utcai ajtón, de nem bírták kinyitni. Erre a Muzeum-körúti ajtóhoz rohantak, de csodálatosképpen az is zárva volt. Miközben ez utóbbit nyitogatni próbálták, kívülről bezúta valaki a harmadik ablakot is. A kávéház alkalmazottai most már az udvar felőli kijáróhoz rohantak, föllármázták a házmestert, de mire az utcára kijutottak, nyoma sem volt már az éjjeli támadóknak. Az ajtókat nyomban megvizsgálták, akkor látták nagy meglepetéssel, hogy valaki kívülről dróttal ugy összekötötte mind a két ajtókilincset, hogy lehetetlenség volt belülről fölnyitni az ajtót. Az ablakokat részint kövel, részint alumínium súlyos eszközzel tördöbtek be a támadók és azután elszöktek, ugy hogy még most se sikerült megtudni, kik voltak. Az esetről jelentést

tettek a rendőrségen s megindult a vizsgálat. Goldberger kávéas azt mondta, hogy miként több helyen, ugy nála is harcban állanak a szervezett pinczerek azokal a társakkal, akik kiléptek a régi szakszervezetből és uj egyesületbe tömörültek. A kávéházban mind a két fajta pinczér dolgozott és állandó volt a torzskaldás a szocialdemokrata pinczerekkel, akiket végre is el kellett bocsátani. E miatt, mint a kávéas mondja, többször megfenyegettek a rombolással, és be is vdtötták a fenyegetést.”

Nem minden humor nélkül való dolog, hogy ezzel szemben, nyomban e merénylet után a budapesti kávéfőzők szakegyesülete és a budapesti kávésegédek szakegyete a Fiume-kávéház ablakbeverésének ügyével kapcsolatban nyilatkozatot adtak ki, amelyben kijelentik, hogy a merényletet szervezett munkás nem követhette el, miután a kávéház tulajdonosa egyike ama munkaadóknak, akik a munkásokkal szemben a legkorrektebbül viselkedtek.

A famozus nyilatkozat következőleg hangzik:

„Az esti lapokban elterjedt hírekre vonatkozólag, melyek a Fiume-kávéház ablakainak betörésével kapcsolatban a szervezett kávéházi munkásokat vádolják meg, kötelességünk a következőket kijelenteni: Ma, amikor a kávéházi munkások s munkaadók között dúló harc végleg lezajlott s a békés kibontakozás ugyszólván a küszöbön áll s amikor a sárgák nagyobb része belátva, hogy helytelen uton haladt, csatlakozott hozzáunk s így az iparban a béke helyreállításának minden alapföltétele megvolt, aki ezt a minősíthetlen támadást a „Fiume-kávéház” ellen elkövette, vagy örült volt, vagy pedig tudatos gonoszsággal meg akarta akadályozni azt a békét, amely a legszebben kifejlődésben volt. A merénylet fölött a legnagyobb sajnálkozásunkat fejezzük ki annyival inkább, mert a Fiume-kávéház tulajdonosa egyike ama munkaadóknak, akik a munkásokkal szemben a legkorrektebbül viselkedtek. Miután pedig szervezett munkás ma eféle cselekedetre nem ragadtathatja magát, főlészöljük az összes tagjainkat, hogy ha rájönnek, ki követte el akár ezt, akár a jövőben elköveti, bennünket haladéktalanul tudósítsanak, hogy szervezetünk ellenségeit leleplezhesstik. Ami pedig aztán történik vele, az az ő baja lesz. Mert még egyszer hangsúlyozzuk, vagy örültség, vagy pedig tudatos rosszakarát folyamánya lehet ma a kávéházak rombolása. Budapest, 1908. november 21. A budapesti kávéfőzők szakegyete. A budapesti kávésegédek szakegyete.”

„Ez az ablakbeverési eset — írja a „Népszava” nov. 23-diki számában — terrornak terror ugyan, de nem a szakszervezet terrorja. A pinczerek és a kávéások között a béke ugyszólván küszöbön van és egyaránt érdeke a kávéásoknak és a pinczereknek, hogy a békés kibontakozás utjára akadályok ne gördüljenek.”

Hogy ez a sokat hangoztatott béke milyen erős lábón áll, legjobban kitünik abból, hogy a budapesti kávésiipartársulat választmánya november hó 24-én, hétfőn délután tartott rendkívüli ülésében foglalkozott a „Fiume” kávéház ellen intézett merénylettel és azokal a hírekkel, amelyek szerint a vörös s a sáruga egyesületek között fúzió van készülöben. Az elnök bejelentette, hogy „a sáruga egyesületlől nyert hivatalos értesülés szerint a vörös egylet részéről tettek ugyan ajánlatot, a sáruga egyesület azonban a maga részéről az ügygyel még érdemlegesen nem foglalkozott. A választmány mindamellett kimondotta, hogy a fuzionális törekvéseket a leghatározottabban eltilti és javaslatba hozza a közgyűlésnek, hogy amely pillanatban a fúzió megtörténik, azonnal állítsa fel az ipartestület a saját munkaközvetítőt.”

Nyilatkozatot adtak ki ezenkívül a sárgák és vörösek is. A sárgák arról, hogy esztük ágában sincs a

vörösekkel fuzionálni, a vörösek arról, hogy se testük, se lelkük nem kívánja az általuk gytlólt és utált sárgákat. A nyilatkozatok nyomán természetesen újból teljes erővel indult meg a tollháború, egyrészt a sárga és vörös pinczerek, másrészt a vörös pinczerek és a kávéosok ipartársulata közt. Ujjab momentumok nem merültek fel és a harc vége előrelátható.

A két pinczeregylet — a vöröseké és a sárgáké is — napról-napra gyengül, elerőtlenedik, anélkül, hogy a kávéipartársulat álláspontja egész mérvben diadalra juthatna. Ennek okai pedig maguk a kávéosok.

Aki szíjjelnéz a székesfőváros kávéházaiban és látja azt az óriási indolenciát, amelyely a kávéosok legfontosabb érdekeik iránt viseltetnek, aki látja, hogy mily sunyi módra, mily egykedvű ravaszsággal ropogtatja a kávéosok nagy része a részükre mások által kikapart gesztenyéket, a mának pillanatnyi nyugalmát és előnyeit, aki látja, hogy elvakulva, miként rohannak saját vesztük felé: az nem mondhat mást, minthogy megérdemlik sorsukat, amely a sárga egylet esetleges kimulásával s ami ebben implicite foglaltatik: a vörösek újabb uralomrajtásával a jövőben rájuk vár. Hogy ez a sors nem lesz rózsás, arra legyenek elkészülve Budapest kávéasai. A sárga egylet bukásának árát verezéteket izzadva ők fogják megfizetni. Sok csapás, szorongatás, jaggatás és lamentáció után a vezetőség óriási erkölcsi és anyagi áldozatok árán kezükbe adta az egyedüli orvosszert és a közszellem elszomorító hiányára vall, hogy ezt — úgy látszik — maguk hajtják el maguktól. És jegyezzék meg maguknak azt is, hogy ha az égő tető rájuk fog szakadni, nem lesz joguk panaszkodni az ipartársulat vezetősége ellen sem, mely megteint mindent, hogy őket egy erős harcosz táborba egyesítse. Nem tehet róla a vezetőség, hogy az egyesek nem látnak tovább az orruknál és boldogok, ha a szomszédnak verik be az ablakát s nem az övét. A balgák! Elfelejtik, hogy idővel rájuk kerül a sor, de akkor már nem lesz hol panaszkodni.

TÁRSULATOK. EGYESÜLETEK.

A „Szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéosok országos nyugdíjgyesülete“ közleményei.

Felvetétek Budapesten, 1908 okt. 31-én a „Szállodások, Vendéglősök, Kávéosok, Pinczerek és Kávéosok Országos és Nyugdíjgyesülete“ igazgatóságának a központi irodában délután fél 5 órakor tartott rendes havi üléséről.

Jelen voltak: Bokros Károly elnök; Petanovits József, Sztanoj Miklós alelnökök; Willburger Károly, Hámor József, Gundel János, Mayer Károly, Döcker Ferencz, Schmidthoffer Vilmos, François Lajos, Páris Vilmos igazg. tagok és dr. Solti Ödön jogtanácsos.

2092. Elnök megnyitja az ülést, megállapítja a határozatképességet, üdvözlöi a megjelenteket. Különösen melegen üdvözlöi Petanovits Józsefet, az egyesület új alelnökét és Hámor Józsefet, az igazgatóság új tagját és kéri őket, hogy az egyesület érdekeit továbbra is szívőkön viseljék. Petanovits és Hámor megköszönik az elnök üdvözlő szavait, miután az elnök felolvastatja az előző ülés jegyzőkönyvét és ezt

az igazgatóság hitelesíti.

2093. Jogtanácsos bemutatja a 2081. számú határozattal átutalt 4200 korona elhelyezési okmányait és ezuttal 2900 korona átutalását kéri,

mit az igazgatóság tudomásul vesz, illetve elrendel.

2094. Jogtanácsos jelenti, hogy a budapesti választmány 1218 korona 23 filléért, a miskolczi 102 korona 35 filléért, a szombathelyi 138 korona 43 filléért küldött be elszámolás kapcsán s hogy a szegedi választmány e hónap nem küldött elszámolást.

Az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi.

2095. Jogtanácsos bemutatja a kassai választmány októberi havi jegyzőkönyvét, jelenti, hogy ezen választmány 342 korona 73 filléért küldött be elszámolás kapcsán. Okmányok elküldését kéri.

Az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi.

2096. Jogtanácsos bemutatja Wittreich Nándor szombathelyi rendes tagnak a választmány által rendkívül melegen pártolt nyugdíjaztatás iránti kérelmét. Jelenti, hogy a kérvény tartalma és az okmányok szerint Wittreich Nándor 10 éven túl rendesen fizető tagja az egyesületnek, elagott korára tekintettel, valamint munkaképtelensége okából kéri nyugdíjaztatást. Jelenti, hogy a munkaképtelenség szabályszerű orvosi bizonyítványval igazolva nincsen, így ezuttal a kérelem felett érdemleges határozat nem hozható. A kérelem felett az igazgatóság igen kimerítő tanácskozást folytatott, melynek során az összes jelenlévők behatóan hozzá szözlottak az egyesület életében ezen oly nagy jelentőségű kérdés tisztázásához.

A tanácskozás eredményeképp az igazgatóság egyhangú határozattal kimondja, miszerint: 1. a nyugállományba csak azt veszi fel, aki hatósági orvosi bizonyítványval igazolja, hogy akár aggkorára, akár testi vagy szellemi gyengeségére figyelemmel munkaképtelen; 2. aki ezen munkaképtelensége okából testileg alkalmatlan arra, hogy a szakiparban foglalkozzék és ki ennek folytán tényleg nem is tölt be a szakiparban semmiféle tényleges állást.

Ezek szem előtt tartásával utasítja az igazgatóság jogtanácsost, hogy a szombathelyi választmánytól kérjen be megfelelő hatósági orvosi bizonylatot, valamint oly tartalmu bizonyítványt, hogy Wittreich Nándor a szakiparban semminemű tényleges állást el nem foglal.

2097. Jogtanácsos jelenti, hogy a 2086. számú határozat értelmében felhívta Putréi András és Popper Mihályt, 50 évnél idősebb tagul jelentkezőket a 13. szakasz szerinti körülmény igazolására. Popper Mihály azt közölte, hogy a szegedi pinczeregyletnek 40 év óta fizető tagja, Putréi pedig azt, hogy a temesvári pinczeregyletnek 16 év óta tagja. Minthogy csupán a szegedi pinczeregylet járult hozzá tekintélyesb összeggel az egyesületi alapitókéhez, csakis Popper Mihály felvételi kérelme vehető tárgyalás alá.

Az igazgatóság utasítja jogtanácsost, hogy a szegedi pinczeregyletet keresse meg Popper állításának igazolása céljából, már most elhatározza: kedvező válasz beérkezése esetén Popper Mihályt az alapszabályok 13. szakasz 2-ik bekezdése alapján rendes tagul felveszi, Putréi András kérelmét azonban az alapszabályok felhírt rendelkezésének világos értelme folytán sajnálatára nem teljesítheti.

2098. Jogtanácsos jelenti, hogy alapos kilátás van arra, miszerint a Dréher-sörgyár igazgatósága a bérleti viszonyt meg fogja hosszabbítani. Különösen kiemeli, hogy az elért eredmény Döcker Ferencz és Gundel János urak közbenjárásának köszönhető.

Az igazgatóság örömmel veszi tudomásul a jelentést és a nevezett igazgatósági tagoknak szives közbenjárásukat, ugy a Dréher-sörgyári igazgatóságnak ismételten tapasztalt előzőekenységéért köszönetet mond.

2099. Jogtanácsos jelenti, hogy Freyberger 1000 koronáról 2000 koronára, Tálos Ferencz pedig 600 kor.-ról 2400 kor.-ra óhajta nyugdíjigényét felemléni.

Az igazgatóság a kérelmet teljesíti.

2100. Jogtanácsos jelenti, hogy Blau Jakab és Leffer Béla miskolczi tagok újból beléptek az egyesületbe és azt kéri, hogy az előző tagságuk alatt teljesített fizetések 50 százaléka az új tagsági viszony tagdíjaira betudassék.

Az igazgatóság a kérelmet teljesíti.

2101. Jogtanácsos bemutatja a novemberi esedékességét, ugy az előző ülésen kiutalt összegek fedezetére 1030 korona kiutalását kéri.

Az igazgatóság a kért összeget kiutalja.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

Kmf.

A kivonat hitelélül:

Dr. Solti Ödön.

Hirdetési rovatunkat lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk.

A „Budapesti Kávésok Szövetsége“ közleményei.

Jegyzőkönyv.

Fölvétetett Budapesten, 1908. évi november hó 12. napján a budapesti kávéosk szövetsége végrehajtó bizottságának üléséről.

Jelen voltak: *Mészáros Győző* elnök, *Kallós Márkus* pénztáros, *Brück Károly* ellenőr, *Berger Leó*, *Bozó Adolf*, *Gárdonyi József*, *Kaiser Ignác* Márkus, *Némai Antal* végrehajtó bizottsági tagok, *Gruber Károly* számvizsgáló, *Kemény Géza* titkár.

21. Elnök az ülést d. u. 4 órakor megnyitja és az előző ülés jegyzőkönyvének hitlesítésére *Berger Leó* és *Némai Antal* urakat kéri föl.

22. Az 1908. évi november hó 3-án tartott ülés jegyzőkönyve felolvastatván, észrevétel nélkül hitlesítettett.

23. Titkár jelentése a szövetség működéséről, tudomásul vétetik.

24. Elnök javasolja, hogy az ügyrendben említett bizottság bekvánása tekintetében intézkedés tétessék. A bizottság az elnök javaslatához hozzájárul és a szükséges intézkedések megtételével az elnökséget bizza meg.

26. Elnök javaslatára elhatározza a bizottság, hogy a szövetség céljai érdekében a bizottság tagjai a kávéháztulajdonosokat személyesen keresik föl. Az eljárást a szövetség elnöke rendezi és arra a bizottság tagjait főlvalta hármas csoportokban hívja meg. Tudomásul veszi egyben a bizottság, hogy a budapesti kávéházi alkalmazottak szakszervelete hasonló célból szintén alakított egy hármas bizottságot.

Elnök az ülést d. u. 5 1/4 órakor berekeszti.

K. m. f.

Mészáros s. k.
elnök.

Törvényjavaslat*

a borhamisításnak és hamisított bor forgalombahozatalának tilalmazásáról.

(Előadó beszéd.)

(Folytatás és vége.)

61. §. Ezenkívül a jelen törvénybe ütköző kihágások által sértett érdekkör állandó képviselőitőre borenlenőrző bizottságok alakítandók.

Minden I. foku hatóság közigazgatási területére legalább egy ilyen borenlenőrző bizottság alakítandó, de az illető törvényhatóság határozatához képest esetleg több ilyen bizottság is alakítható.

A borenlenőrző bizottságok megalakítására, szervezetére, feladatára és eljárására vonatkozó szabályok megállapítása iránt a földmivélsügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértőleg illetőleg Horvát-Szlavonországok területén a horvát-szlavon-dalmátországi bán rendeleti uton intézkedik.

62. §. A jelen törvény alapján hozott ítéletek és egyéb véghatározatok az eljáró hatóságok kötelesek egyidejűleg az illetékes borenlenőrző bizottsággal is írásban mindig közölni, még akkor is, ha az eljárás nem a borenlenőrző bizottság fejlejtése folytán indítottat meg.

Olyan esetekben, amikor a rendőri büntető eljárás a 60. §-ban említett kiküldötték által megindított vizsgálót folytatón tététt folyamatba, valamint mindazon egyéb esetekben is, amikor ezt az illető kiküldötték kívánják, az eljáró hatóságok az ítéleteket és egyéb határozatokat ezekkel is kötelesek írásban közölni.

Az I. és II. foku ítéletek vagy egyéb határozatok ellen a borenlenőrző bizottság, illetőleg a bizottság elnöke, a jelen §. második bekezdésében említett esetekben pedig az illető kiküldötti is, a kézbesítést követő naptól számított 15 napon belül jogorvoslattal élhet.

* A megelőző közlemények lapunk f. évi következő számaiban jelentek meg: *junius 1.* (1—7. §§.), *július 1.* (8—37. §§.), *július 15.* (38—41. §§.), *szeptember 15.* (42—52. §§.) és november 1. (52—60.).

VI. fejezet.

Záróhatározatok.

63. §. Ez a törvény 1908. évi szeptember hó 1-én lép életbe s az 1893: XXIII. t.-cikkig ugyanakkor hatályát veszti.

64. §. E törvény végrehajtásával a földmivélsügyi, kereskedelemügyi, belügyi és a pénzügyi miniszterek, Horvát-Szlavonországokra nézve pedig a horvát-szlavon-dalmátországi bán biztatnak meg.

*

Megjegyzések a bortörvényjavaslatra.

A régen várt és óhajtott új magyar bortörvény tervezetét tehát végre előtűntek fekszik. Szó szerinti szövetségben közölték Minthogy pedig Magyarországon eminens érdeke, hogy az új bortörvény ne csak jobb legyen a régénél, az 1893. évi XXIII. t.-cikkinnél, amely különben már megalakításakor sem elégitette ki sem a termelőket, sem a kereskedők érdekeit — ezzel tehát bizony édes-keveset kívánánk — feltétlenül azt óhajtuk, hogy a megalakotandó új törvény minden tekintetben megfeleljen a mai igényeknek, különösen pedig hatálosan megvédje a vendéglősök érdekeit anélkül, hogy amellett a termelőket és a tisztességes borkereskedelemet árson. Részletes és beható ismerettségbe és méltatásba ezuttal sem bocsátkozunk, hanem azt akkorrá tartjuk fenn, amikor már teljesen megállapodott és végleges véleményű formátunk magunknak róla egy tárgyi, mint pedig alaki tekintetben.

Most csak a következőket jegyezzük meg. Ha a régi bortörvénynek szignuma az volt, hogy tulajdonképen a termelők és borkereskedők között az utolsó pillanatban létrejött kompromisszumnak tekinthető, úgy az új bortörvény jellemző tulajdonsága az, hogy az 1907. évben szentesített és törvényerőre lépett osztrák bortörvény hatása alatt keletkezett.

Hogy ez előnyére vagy hátrányára fog-e szolgálni, azt ma bajos eldönteni. Erre csak a gyakorlat adhatja meg a biztos választ. Mi, tekintettel arra, hogy az 1907. évi osztrák bortörvény sok tekintetben a legszigorubb az eddig létesített összes külföldi bortörvények között, az Ausztriával alkotott legújabb kiegyezés záradékában pedig — mint az ankőten tett miniszteri nyilatkozatból kitűnik — önként, a saját érdekekben kötelezettséget vállaltunk arra, hogy az osztrákoknál enyhébb bortörvényt nem hozunk, bízunk új bortörvényünk hatásában, különösen azért, mert annak interpretálása és végrehajtása jó, megbízható kezekbe van letve, de másrészt azért is, mert a köztudat most már érelyes szóval követeli és fogja meg nyomatékosabban követelni a bortörvénynek minél szigorubb végrehajtását.

Régi bortörvényünkkel összehasonlítva az új törvény tervezetét előbbben is feltűnik az unjak terjedelmesebb, részletesebb volta. Valamely törvénynek ugyan legjobb sajátossága, ha az minél rövidebb, azonban kétségtelen, hogy részletesebb megvilágítás esetén kevésbé lehet félremagyarázásoktól tartani. (A régi törvény csak 18 §-ból állott.)

Az új bortörvényjavaslat, a régítől eltérően, felsorolja nemcsak a racionális borkelés szemponjtól meg nem engedhető, de a megengedhető eljárásokat, illetőleg a használható anyagokat is. A czukroszt csak úgy enged meg, ha az a bor normális összetételét meg nem zavarja. A szesz adagolást (spiritlést) korlátozza. A természetesen nem tekinthető bor világos megjelenését kívánja. A törkölybor készítését csak házi fogyasztás vagy konyakká való kifőzés céljára enged meg, még pedig csakis olyan szőlőbirtokokon, akik borkereskedéssel vagy üzletszerű borméréssel nem foglalkoznak. Az édes bor készítését és forgalombahozatalt tiltja. A borraléval való üzletszerű foglalkozást nem enged meg. A gallezálat szintén megtiltja. A Tokaj-Hegyaljára vonatkozólag idűvös intézkedéseket tartalmaz. Büntető határozatai, bár az első pillanatra enyhének látszanak, mégis talán eredményesek lesznek. Kétségtelenül azonban humánusak és a kor szívesen fogadja. Végül új dolog benne az is, hogy feladatuknak jobban megfelelő borvizsgálat és borenlenőrző szakértő-bizottságokat szervez, továbbá a törvény rendelkezései alá eső itatok ellenőrzésével az egész országra vagy az ország egyes részeire kiterjedő hatáskörrel feleketett állami vagy törvényhatósági tisztviselőket biz meg.

Egyelőre ennyit a javaslatról.

KÖZGAZDASÁG.

A Kőbányai polgári serfőző rt. az 1907/8. üzleti évben 5,18,388 K (1907/7-ben 4,552,182 K) brutto-bevétellel dolgozott. A költségek jelentékenyen emelkedtek s csupán a kezelési költségek egy év alatt majdnem 200%-kal szaporodtak. Ezeknek, valamint a 3,106,826 (2,759,114) K söradónak és a mindössze

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

109.678 (126.566) K értékcsökkenési leírásnak levonása után, a mérleg 498.119 K tiszta nyereséggel zárult, az előző évi 468.378 K-val szemben, azaz az 5 millió K alapítke 9.94%-kal kamatozott az osztalék 16 K = 8%/-os lesz, míg tavaly 15 K = 7 és fél százalékos volt.

Kátrányfestékek készült pálnka árusítása. A budapesti ker. előírásokok az 1905. évi 35.556. sz. belügyminiszteri rendelet 4. §-a alapján büntetni szokták azokat a pálnkagyárosokat és kémérőket, akik kátrányfestékek mesterségesen megfestett pálnkákat (rumot) árulnak, az 1899. évi 78.543. sz. B. M. rendelet 4. §-a alapján pedig büntetést alkalmaznak olyankor, ha a pálnkát hamis név alatt (pl. Jamaica-, Cuba-rum) árusítják. A fővárosi tanács több ityen kihágási ügyben fölmintést mondott ki, azon az alapon, hogy a kátrányfestékek való festés, amennyiben az illető italt értékelő jelző nélkül, megfelelő áron árusítja, nem jár a közönség megtévesztésével, miéрт is a budapesti szesz-, likörgyárosok, készítőik és kémirők ipartársulata kérelemmel fordult a tanácshoz, hogy a ker. eljárástok figyelmeztesse, hogy az említett kihágási eljárásokat ezentul mellőzzék. A ker. eljárástok a tanács fölívására azt javasolják, hogy a kérelmet utasítsa el, mert a szóbanforgó cselekményeknek, amiket a székesfőv. vegyészeti intézet is az említett rendeletekbe ítőközönek tart, miként való minősítése a szabad bírói mérlegelés tárgya, már pedig a ker. eljárástok kihágási bírói jogkörök miként való gyakorlásában utasítani nem lehet. Különbösen is módjukban áll az egyeseknek, hogy az eljárási ítélettel szemben, ha azt sérelmesnek vélik, a felsőbb hatóságnál orvoslást keressenek. Amennyiben az ipartársulat a mostani állapotot sérelmesnek tartja, forduljon illetékes helyre, hogy a szóbanforgó kihágási eljárások alapját képező rendeleti jogszabályokat módosítsák vagy hatályon kívül helyezték.

HELYI ÉS VIDÉKI ÜZLETI HIREK.

Füredi (Fuchs) Manó a szobránczi fürdő uradalmi vendéglőse átvette Nagymihályon a Barnai-féle „Koshoz” czimzett szálloda, vendéglős és kávéház vezetését.

Bischoff Ödön budapesti vendéglős átvette Fürst Tivadár Városház-utca 18. szám alatt, a Párisi-utca sarkán levő jóhírű vendéglőjét.

Welsz Márton kávé Aradon Boczkó-utca 2. sz. „Rákóczy-kávéház” néven új, modern berendezésű kávéházat nyitott, mely már is nagy látogatottságnak örvend.

Ujváry Károly, a vidéki színészet egyik ismert alakja, aki mint a Krecsányi-társulat kiváló kómikus, majd a temesvári Modern színház megalapítója, a legjobb kómikusok között szerepelt, társul lépett be Krausz Muki budapesti kávé Erzsébet-körút 41. sz. a levő Badacsony-kávéházába.

Szivós Zsigmond budapesti vendéglős megvette Budapesten a Krisztina-köruton levő Fuith-féle kávéházat.

Dobray János Muraszombaton új szállodát nyitott.

Öhl Ferenc vendéglős Nagyikindán megvette Vucsák Jánosnak a Népkert-utcában levő „A jó pásztorhoz” czimzett polgári vendéglőjét.

Szeltmann Lajos a szentesi vasuti vendéglőt vette bérbe. **Dávid Sándor** átvette a szegedi vasuti vendéglő bérletét. **Katona István** átvette a szegedi Casino-vendéglő bérletét.

Ródosi Ignác szállodás Rimaszombaton megvette Gömöri Ede „Három rózsza szállodáját” s azt teljesen újjáépítve és modern berendezéssel ellátva „Hungária szálloda” néven nyitotta meg.

Varga János főpinczér Kassán, átvette Glüek Lajos „Köz-ponti szállodája” vendéglői üzletének vezetését.

Fejér János volt budapesti vendéglős megvette Esztergomban a Rákóczy-szállodát és azt teljesen újjáalakítva „Vigadó” néven nyitotta meg.

Lusztig László szászrégeni kávé a Böck-féle épületben „Corso” néven új kávéházat nyitott.

Páfi Gyula átvette Bácsalmáson a „Nemzeti-szállodát”. **Szaybold József** szabadtai szállodás átvette ugyanott a „Próféta” vendéglőt.

Bauer József átvette a dályi vasuti vendéglő bérletét.

Krausz Gusztáv vendéglős — évi 7410 kor. bérösszegért — kibérelte a karczagi községi nagyvendéglőt.

Tassy Lajos vendéglős, Budapesten, Papnövelde-utca 3. szám alatt új vendéglőt nyitott.

Márosi Gerzson megvette Veszprémben az Elite-kávéházat. **Weinfeld Mór** kávévezető Zomborban a Kossuth Lajos-utcai „Otthon” kávéházat.

Tamási Ignác átvette Budapesten a Baross-utca 86. szám alatt levő vendéglőt.

Welsz Mór vendéglős Székesfehérvárt átvette a Csorda-utca 2. szám alatti vendéglőt.

Szabó Imre Budapesten megvette a Váci-ut 56. szám alatt levő vendéglőt.

Werkmeister János Aradon, átvette a Kasza-utca 7. szám alatt levő vendéglőt.

Stolber Márton győri vendéglős Széchenyi-téri Vigadó kávéházát teljesen új és modern berendezéssel látta el.

Deutsch Béla, volt szentesi vasuti vendéglős átvette ugyanott a tulajdonát képező Korona-kávéház vezetését.

Szllágyi József gyergyószentmiklósi szállodás és vendéglős üzletét és a hozzá tartozó cukrászdáját egészen újjáalakította.

Steiner József kávé Budapesten megvette az Andrássy-ut 24. szám alatt levő „Opera” kávéházat.

Nagy Sándor, a Rákóczi-ut Munkácsi-kávéház volt tulajdonosa megvette Budapesten a József-körút 29. szám alatt levő Ujházi-kávéházat.

IRODALOM.

„Munkásbiztosítás.” Igen erősen érezhető hiányt pótol az a kis zsebkönyv, amelyet az Ipartestületek Országos Szövetsége adott ki a múlt héten az 1907. évi XIX. t.-cz. megvilágítása céljából. A törvény immár másfél éve van életben és habár rendkívül sok jogszabály-értelmezési vitára adott alapot, mégsem foglalkozott vele a szakirodalom olyan behatóan, amennyire ez megokoltnak látszik. A szóban levő kis zsebkönyv egészen új csapáson halad, mert a terjedelmes törvénynek csak ama kérdéseit vizsgálja meg, amelyek a munkaadót egyrészt, másrészt a munkást érintik, jogaik, illetve kötelességeik tekintetében. Ennek megfelelően elsősorban arról szól, hogy kik tartoznak alkalmazottaikat biztosítani, ugy betegség, mint baleset esetére, mely alkalmazottakat kell biztosítani, melyek az önkéntes biztosításnak szabályai, mi módon történik a biztosítás, milyenek a mulasztásoknak következményei, mennyi a biztosítási díj, kiket terhel és milyen arányban, hol kell biztosítani, a tagok milyen segélyekre tarthatnak igényt, hogy kell azokat kieszközölni és milyen szerepe van az önálló iparosnak a biztosítási szervezet igazgatásában. A 82 oldalra terjedő gondosan készült füzetet Szontágh Jenő írta. A peres esetek elintézéséről szóló függelék Dóczi Sámuel-től való. A könyvecske ára 80 fillér.

Hirdetési rovatunkat lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk.

A „Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“ minden héten pénteken

társas reggelit

Part. A legközelebbi reggeliket a következő helyeken tartják:

1908. évi december 4-én: Fürst Tivadar vendéglőjében (Csengery-u. 45.)

1908. évi december 11-én Pelzmann Ferenc vendéglőjében (Pannonia szálloda.)

„Jó barátok“ összejövetelei.

A „Jó barátok“ köre minden héten szerdán d. u. 4 órakor *társas uzsonnát* rendez. A legközelebbi uzsonna a következő helyen lesz:

1908. évi december 2-án Almássy József vendéglőjében (Baross-u. 92.)

1908. évi december 9-én: Kónya Sándor vendéglőjében (Vaczi-ut 31.)

Löwenstein M. utóda Horváth Nándor cs. és kir. udvari szállító (VI., Vámfház-körtül 4. Telefon 11—24). *Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodának, vendéglőinek és kávéházainak állandó szállítója.* (Fióközet: IV., Kishid-utca 7. Telefon: 11—48)

VEGYES HIREK.

Nyugdíjgyesületünk új tagjai. Az elmúlt hónap folyamán a Sz. V. K. P. és K. O. Ny. a következő új tagokkal gyarapodott: **Budapestben:** Lörcinc Elek (600), Hász Lajos (1000), Tóth Kálmán (600), Rechardt József (600), Papp Ferenc (600), Ártnér Lajos (1000), Czinczár Sándor (1000), Simon Tóbiás (800), Poór Ferenc (600), Geyer Gyula (6000), Rácz Lajos (1000); **Székesfehérvárt:** Izsák Géza (1000), Gueth Sámuel (1000), Hurth Pál (1000), Tóth Imre (1000), Wallner József (600), Polgár József (1000); **Debreczenben:** Molnár Ferenc (1600); **Érsekújváron:** Csernyák Antal (1000), Stephanovszky Jenő József (3000); **Trencsényben:** Marth János (600), Valachy János (1600); **Szolnokon:** Marton József (1000), Horváth János (1000), Tóth Alajos (1000); **Ruttkán:** Ascher Arthur (1000); **Zólyomban:** Széll Sándor (1000); **Czeglédén:** Stádlér György (600); **Kecskeméten:** Desits Imre (600), Csöri Pál (600); **Félegyházán:** Neuschvender Boldizsár (600); **Nagykőrösön:** Habelter Ignác (1000); **Czellődmőlkön:** Horváth Albert (600), Schmauzer Lajos (1000); **Szobathelyen:** Falb Mihály (2000); **Győrött:** Rosenberg János (1200), Pretterer Károly (1000) kor. nyugdíjgyénnyel. Örömmel üdvözöljük őket nyugdíjgyesületünk tagjai sorában.

Thék Endre üdvözlése. A budapesti kávéipartársulat a következő levelet intézte Thék Endréhez, udvari tanácsossá történt kinevezetése alkalmából: „Méltóságos Thék Endre urnak, Budapest. Igaz örömmel értesülünk arról, hogy apostoli királyunk Ő Felsége a m. kir. udvari tanácsosi címet adományozta Méltóságodnak. Mindenkor benső örömet érzünk akkor, ha a legfelsőbb kegy a közéleti érdemes férfiak kitünteti, de fokozottabb a mi örömmünk a jelen esetben, amidőn Méltóságodnak a magyar haza és a magyar iparososztály érdekében egy emberöltőn át önzetlen lelkesedéssel teljesített munkálkodását jutalmazza meg. Fogadjuk Méltóságod ebből az alkalmából legzsinább szerencsekívánatainkat, amelyhez még azt az óhajlásunkat fűzzük, hogy Méltóságod a szeretettel magyar haza és a magyar iparososztály javára még igen sokáig folytatthassa üdvös működését.” — Budapest, 1908. november 25. — Kiváló tisztelettel Némai Antal s. k., elnök.”

Némai Antal ünneplése a Saskörben. A téli évad beálltával nagy hullámzással indult meg a politikai élet a székesfőváros minden kerületében és a kerületek megvárdó politikai körében. Mindenütt egyforma buzgalommal fogyasztják a „borgazda“ borait, de a kerületek és körök vezérébireitől várják, hogy „tisztá bort öntsenek a pohárba.“ Ilyen viszonyok közt különös érdeklődésre tarthat számot a belvárosi „Saskör“ nov. 14-i borestélye s pedig nemcsak azért, mert azon tartotta szükéségesnek Polónyi Géza kommentárral ellátni legutóbbi híres képviselőházi beszédét, melyben sokan a faji és vallási türelmetlenség megnyilatkozását látták, hanem azért is, mert a vacsorán Némai Antal, mint borgazdát szintén Polónyi Géza üdvözölte, felsorolva polgári és közéleti érdemeit, melyek fő nemcsak a kerület, hanem a székesfőváros összes polgárainak tiszteletére és elismerésére teszik méltóvá. A vacsorát, melyen még számos felkösztető hangzott el, Márkus József főrendiházi tagnak ugyancsak Némai Antalra mondott lelkes és nagy tetszéssel fogadott pohárköszöntője zárta be, aki — kijelentvén, hogy nem akar politikáival foglalkozni — a régi belvárosi életéről mondott el érdekes visszaemlékezéseket, kiemelve különösen Némai Antalnak a budapesti kávéipartársulat és annak tagjai érdekében évtizedeken át kifejtett ügybügöz és önzetlen munkálkodását. Végül Némai Antal mondott meleg köszönetet az estéjén rendkívül nagy számban megjelent polgárságnak. — A budapesti kávéoskát és az ipartársulat barátait bizonyára jóleső érzéssel fogja eltölteni az ipartársulat elnökének kétségkívül méltán megérdemelt ünnepeletése, amely legszébb jutalma ama hasznos és eredményes munkásságnak, melyet Némai Antal az ipartársulat élén — mint annak elnöke — évtizedek óta oly sok önzetlenséggel fejt ki.

Kitüntetés. Törley József és Társa budapesti pezsgőgyáros cég az idei, Londonban az Éaris-Courtban megtartott magyar kiállításon a Grand-Prix kitüntetését nyerte el kiváló minőségű pezsgőjéről.

Nyugven éves szolgálati jubileum. Skoupil József, a Ferenc József-rend lovagja, a Thonet testvérek cég budapesti főnöke folyó évi november hó 19-én ünnepelte ezen állásába való lépésének negyvenedik évfordulóját. A jubilánst, ki e négy évtized alatt úgy társadalmi téren, mint az ipar és kereskedelem előmozdítása körül oly eredményes tevékenységet fejtett ki, mely őt már régebben királyi kitüntetéshez is juttatta, ez alkalmából úgy tisztviselőtársai, mint tisztelői és barátaik meleg ovációkban részesítették. A Thonet cég művészi kivitelű emléklapokkal készített a jubiláns tiszteletére, tisztelői és barátaik pedig, élükön Petanovits József szállodással, orsz. nyugdíjgyesületünk érdemes alelnökével és Baár József vendéglőszel, ünneplő lakomát rendeztek a „Fehér ló szálloda“ nagy éttermében, melyen a székesfőváros hivatalos köreinek és társadalmi életének legelőbbköli képviselői jelentek meg. Az ünnepi lakomán számos felkösztető hangzott el, amelyekben a felszólalók kivétel nélkül a jubiláns kiváló érdemeit és erényeit méltálták. Gelléri Mór, kir. tanácsos, az orsz. iparegyesület igazgatója ezen egyesület jókívánásait tolmácsolta, rendkívül megleghangu beszédben méltányolva Skoupil Józsefnek, az országos iparegyesületet egykori ügybügöz pénztárosának hasznos munkálkodását, melyvel az ünneplést soha a maga, hanem mindig az általa képviselt cég javát szolgálta páratlan hűséggel és becsülettel. Marton Alajos beszéde után Gundel János orsz. szövetségünk és budapesti ipartársulatunk elnöke nagy hatást keltő hosszabb beszédében azt a szinte páratlanul álló jószívűséget és a legmesszebbre menő áldozatkészséget ismertette, amellyel a jubiláns a vendéglőipar terén nevét országszerte ismertté és becsültté tette. Utána Harkai Mór a „Budapesti kávéipartársulat“ és annak tagjai nevében üdvözölte a jubilánst, akinek nevében az elhangzott beszédekért nagy tetszéssel fogadott beszédében fia, Skoupil Alfréd mondott köszönetet. Ezután Fantó Henrik, a „Mátyás király kávéház“ tulajdonosa élte a jubilánst, akizhez Petanovits József intézett ezután rövid, de szivhezszelő beszédet azok nevében, akiket a jubiláns felismert, akiknek szárnnya alá nyúlt, akiket nagygyá tett és akikől — mint igazi ember — mindczért soha sem hálát, sem köszönetet nem várt. F. Kiss Lajos szerkesztő beszéde után Bokros Károly orsz. nyugdíjgyesületünk

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

nagyérdemű elnöke nagyhatású beszédében Skoupil Józsefet mint a jószívű- és Petánovits Józsefet mint a nyíltszívű ember igazi mintaképeit éllette. Horváth Nándor nagykereskedő gyönyörű vonatkozásokkal tett beszédében a jótékonyág és a hála érteseiről beszélt, boldog embernek nevezte a jubilánst, akinek ünneplésekor a két nagy emberi érzés teljes harmoniában egyesül. Ezután még számos felköszöntő hangzott el, miközben a társaság kitünő hangulatban a késő éjjeli órákig maradt együtt.

Magyar őr sikere a külföldön. Londonból értesítünk, hogy az ottani kereskedelmi kamara a *Grand Prix-vel* tüntette ki a *Kőbányai Polgári serfőzdet*, melynek sőrei az „Earls Court”-ban idén megtartott kiállításon annyira megnyerték az angol közönség tetszését, hogy ezen kiváló magyar ipari termék állandó kivitele Londonba biztosítottak látszik.

A Szegedi borvásár. A szegedi borvásárra vonatkozó, lapunk mai számában foglalt hírdetésre külön is felhívjuk olvasóink figyelmét. Mindenki csak saját érdekében cselekszik, ha a különösen kedvező alkalmat felhasználja a vásár meglátogatása és a termelőkötő vásárlás révén kitünő minőségű, eredeti borokkal látja el magát és a jövőre is elsőrangú összeköttetéseket szerez magának.

Hyemen-hírek. *Schneider* Pál újverbázi vendéglős nőül vette *Gerber* Lórikát Kulán. — *Dr. Keresztes* Béla budapesti kir. törvényszéki jegyző eljegyezte *Irich* János szabadkai vendéglős és bortermelő leányát *Boriskát*. — *Kuzman* Miklós bezdáni birtokos eljegyezte *Peer* Ottó zombori vendéglős kedves és szépiműveltségű leányát *Mariskát*.

Társasvacsora. A budapesti kávéspártársulat f. évi november hó 16-án tartotta rendes havi összejövetelét *Fejér* Gyula Nádor-utcai „Continental” szállodájának első emeleti dísztermében, melyen az ipartársulat tagjai közül *Némái* Antal elnök, *Bauer* Ignác, *Bayer* Marcel, *Briek* Károly, *Gárdonyi* József, *Goldberger* Sámuel, *Gruber* Károly, *Kallós* Márkus, *Kaiser* Miksa, *Katona* Gyula, *Mádai* Sándor, *Mészáros* Győző, *Pollák* Sándor, *Szeiffert* Antal és *Upor* József, — a kávéosok üzletbarátjai közül pedig *Piatnik* Rudolf, a *Piatnik* Nándor és *Fiai* kártyajáró főnöke, és képviselője *Kerekes* Sámuel, *Winter* Miksa, a *Törley* József és *Tsa* pezsgőborgyár képviselője, *Szeiffert* Henrik tekeasztalygáros és fia *iffi*, *Szeiffert* Henrik, *Fischer* Miksa tojásnagykereskedő stb. stb., végül *dr. Kemény* Géza titkár, *dr. Fehér* Jenő és *F. Kiss* Lajos hírlapírók vettek részt. A vacsora folyamán az első felköszöntőt *Némái* Antal ipartársulati elnök mondotta, szíveslyes szavakkal üdvözölve és elismeréssel is honorálva a feltűnően csekély számban megjelent ipartársulati tagokat. Utána *Gárdonyi* József nagy tetszéssel fogadott humoros beszédében vezekelt, melegen üdvözölve a jelenlevő „nem kávéosokat”, akiket egykor — igaz, hogy közérdekből — egy alaposan félreértelt indítványával majd hogy meg nem bántott. Belátja, hogy akkor tévedett, mert a vendégek ugyátszik jobban érdeklődnek a kávéosok iránt, mint maguk a kávéskollégák. *F. Kiss* Lajos szerkesztő szintén a vendégeket és különösen az est előkelő és szíveslyesen látott vendégét *Piatnik* Nándor kártyajárost éllette, aki minden alkalmat felhasznál arra, hogy a kávéosok közügyei iránt érdeklődését kifejezhesse. *Némái* Antal elnök nagy derűtséget keltő beszédében a Rómában ülésöz nemzetközi szállodáskongresszuson idözöz házigazdáról *Fejér* Gyuláról emlékezett meg, akit mint a „mintaférj” ideálját emelt ki, aki nagy utjára, Rómába felességét is magával vitte, noha régebben erről az utról ő maga lemaradni szokott. — *Kemény* Géza titkár *Mészáros* Győzőt, a kávéösszevessző elnököt, — *Mészáros* Győzőt pedig *Némái* Antalt éllette, megragadó részleteket emelve ki *Némái*ának legutóbbi Sas-körbeli ünneppelteséről. A pohárköszöntők sora ezzel véget

is ért. A feketét a jelen voltak részben a *Gárdonyi*, részben az *Upor-kávéházban* itták meg.

Seress Márton † **Seress** Márton vendéglős, Kassa sz.

kir. város volt törv. biz. tagja, a „Kassai szállodások, vendéglősök, kocsmárosok, kávéosok, pinczerek és kávésségédek egyesülete” elnöke, a kassai kereskedelmi és iparkamara választmányi tagja f. évi november 18-án Budapesten 55 éves korában, boldog házassága első évében hosszú és kinos szenvedés után elhunyt. Halála hozzátartozóin kívül gyszos vesztése a magyar vendéglőspártnak is, melynek egyik országszerte legismertebb, általános tisztelnek és közbecsülésnek örvendő képviselője, leghűbb és legönzetlenebb és oadaó munkása volt. Iparunk történetének minden egyes lapjára erős kezekkel írta be nevét, a kassai szak-egyesület pedig és a kassai nyugdíjválasztmány — a legelső és legerősebb ekspozitúrája e humánus intézményünknek — egyenesen az ő alkotásai. Derék és munkás életének, hazafias munkásságának, melylyel oly szívesen munkálta a közjót, pusztító kór vetett kinos véget, de az isteni gondviselés megengedte még neki látni azt, miként sietnek szinte egymással versengve fájdalom enyhítésére azok, kiket legjobban szeretett, akikért oly sokat áldozott, dolgozott: a vendéglősök. Ott érezhette maga mellett orsz. nyugdíjgyesületünket, budapesti ipartársulatunkat és számtalan budapesti barátja segítő, szerető szellemét, gyengéd érdeklődését, jó szívének feléje dobbanó együttérzését s ennek érzésére talán csendes megnyugvás szállott jó, derék, becsületes lelkére, amint fájdalomtól megtört tekintettel nézett vissza világos látással tiszta, szép és makulátlan múltjára. Áldásunk lebegjen drága halottunk felett.

Halálozás. *Özv. Hirsch* Józsefné szül. *Herman* Jozefa urnó, *Harsányi* Adolfnak és *Harsányi* Ferencnek, a „New-Jork” kávéház tulajdonosainak anyja f. évi november hó 12-én Budapesten, élete 73-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. Halála a mélyen sujtott családon kívül városzerte a legszeleesebb körökben osztatlan részvételt keltett. Elmúlása csendes volt és békés, mint amily csendes és békés volt hosszas özvegysége, melyben ragaszkodó lelke egész melegt, a kihalóléban levő „nagy-asszonyok” mintájára kizárólag gyermekei gondos nevelésének szentelte és amelyet gyermekei oadaó szeretete és hű ragaszkodása a boldogság ezüstös verőfényével font be. Béke haimvaira! Haláláról családja a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak szomorodott szívvel jelentik édes anyjuk, anyósuk, illetve nagyanyjuk, *özv. Hirsch* Józsefné szül. *Herman* Jozefa f. hó 12-én életének 73-ik évében rövid szenvedés után történt gyszos elhunytát. A drága halottat pénteken délután 3 óraker a rákoskeresztúri izr. temető halottas házából temetik. *Harsányi* Adolf, *Harsányi* Ferenc fiai. *Mádai* Vilmosné sz. *Hirsch* Róza, *Fazekas* Manóné sz. *Hirsch* Szidi, *Benkő* Antalné sz. *Hirsch* Viktória leányai. *Mádai* Vilmos, *Fazekas* Manó, *Benkő* Antal vejei. *Harsányi* Adolfné sz. *Fisbein* Etelka, *Harsányi* Ferencné sz. *Leitersdorfer* Margit menyei. *Harsányi* Erzsike, *Iluska*, *Teruska*, *Olga*, *Fazekas* Erzsike, *Józsi*ka, *Annus* unokái.

Akit előre előfődelnek. Amint az üzleti hírek sorában is megírtuk, *Lusztig* László kiváló szaktársunk nagy anyagi áldozatok árán *Szászrégenben* új kávéházat nyitott. Ezt a magában véde helyi jelentőségű eseményt az ottani „*Marosvölgy*” című lap a következő s a *vidéki viszonyokokról taláiban jellemző kommentár*-ral kíséri: „Városunkban ismét több lesz egy kávéházzal. Jönve hó 1-től a főterem levő *Böck*-féle szép épületben „*Corso*” elnevezés alatt egy új kávéház és vendéglő nyílik meg, amelynek tulajdonosa *Lusztig* László, ki mint szakember elég képzettség és tapasztalattal bír arra nézve, hogy e mai kor követelményeinek meg-

TELEFON 14—74

LEFKOVITS J. ÉS TÁRSA TELEFON 14—74
BUDAPEST, VI., SZERECSEN-UTCZA 65. (Br. Wodianer-ház.)

cs. és kir. szab. tekeasztal, dákó- és elefántcsont golyó-gyárosok. — Teljes kávéházi berendezési vállalat.

Az országos iparegyesület ezüst díszérmével kitüntette, valamint az ezredéves országos kiállítás nagyérmével.

☞ Gyári árjegyzékünkkel avagy részletes költségtétessel díjtalanul szolgálunk. ☞

Hírdetési rovatunkat lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk.

felelően berendezett szalonvendéglő (Mi ez? Tudunkkal a kávéház sem szalon, sem vendéglő, de legkevésbé szalonvendéglő. A szerk.) részére megnyerje a maga közönségét. Mindenesetre ez az ut is haladást jelent és dicsőretére válik a vállalkozónak; ámde ezzel szemben *alig tételvezető fel, hogy kielégítő legyen a vállalkozás eredménye, más szóval, hogy dusan fizessen a kárdelemelt pártolás.* Hát ezt honnan tudja a "Marosvölgy?" A szerk.) Mert ehhez kettő kell: kávéházi publikum és pénz. Már pedig városunknak pénze bőven van, kávéházi közönsége azonban új kevés, hogy ezzel még a szerb háboruban is kudarcot vallának. Mi mindenesetre azt kívánjuk, hogy a modern törekvések modern gyűlölcse legyen s városunk megszolgált pártolása is kellő biztosíték legyen az új kávéháznak időtlen időköz tartó egzisztálhatóságához, de ezt kívánjuk az öregebb kávéházaknak is, mert hát ezeket sem a golyó költötte. Mi ennél jobb kívánságot nem mondhatunk." Szóval, elföldelnék szegény *Lusztig* Lászlót, ha lehetne, ha nem is egészen, amely neves szándék azonban — reméljük nem fog egészen sikerülni.

A karczagi községi nagyvendéglő. A karczagi községi nagyvendéglőt — mint lapunk más helyén megírtuk — a f. év október 21-én tartott arajlétesen *Krausz* Gusztáv vendéglős nyerte el hat évre 7410 kor. évi bérért, annak daczára, hogy a *község* már korábban jogérvényesen elhatározta, hogy a nagyvendéglő helyén *városházát épít.* Ugy látszik, hogy a nemes községnek nagyobb szüksége van a hatszor 7410 koronára, mint egy új városházára, mivelhogy — bizonyára úgy vélik — *végrehajtásra nem kerülő határozatokat épp oly könnyen lehet hozni a régi, mint az új városházában.*

Az „Egyetértés Sport-Club” tánczestélye. Az Egyetértés Sport-Club f. évi nov. 17-én Bokros Károly Andrassy-utí vendéglőjének különtermében a club alapja javára rendezett tánczestélye fényes erkölcsi és anyagi sikerrel zajlott le. A rendező bizottság élén *Mitrovácz* Adolf és *Pauely* Antal elnökökkel és *Cseke* Lajos titkárral mindent elkövettek a megjelentek szórakoztatása érde- kében, úgy hogy azok pompás czigányzene mellett a kora hajnal órákig maradtak együtt. Jelenvoltak: *Asszonyok.* Engländer Jakabné-Lódy Antalné, Jauernik Lipótné, özv. Ábrányiné, Winczék Boldi-zsárné, Gombos Sándorné, Heinrich Akosné, Haasz Imréné, Kurcz Jánosné, Weisz Lázárné, Mitrovácz Adolfiné, Prohászka Károlyné, Koltai Jánosné, Horváth Károlyné, özv. Lobmayer Jánosné, Kohn Adolfiné, Lukács Sámuelné. *Leányok.* Mayer Herminke, Mayer Mariska, Jauernik Steffie, Engelsmann Jankica, Németh Teruska Ábrahám Zsenike, Ábrányi Mariska, Ábrányi Antónia, Malsovics Ilonka, Gombos Annuska, Pál Margitka, Haasz Irmsuka, Kurcz Annuska, Weisz Dusika, Jádi Mariska, Jeremiás Bertuska, Kolta Aranka, Horváth Matild, Lobmayer Jozefinke, Babernics Ilonka Babernics Mariska, Kohn Gizella, Kovács Gizella. Az estélyen a következő felülfizetések folytak be: *Törley* Józ. és *Társá* 25 k., *Dr. Hüttl* Hümér 20 k., *Glück* Frigyes 10 k., *Glück* Erős János 10 k., *Holub* Rezső 10 k., *Simon* Tóbiás 2 k., *Kaszás* Lajos 20 k., *Lódy* Antal 2 k., *Gombos* Sándor 3 k., *F. Kiss* Lajos 2 k., *Mitrovácz* Adolf 10 k., *Winkler* István 7 k., *Pollák* Sándor 20 k., *Lukács* János 10 k., *Csernák* József 10 k., *Mayr* József 5 k., *Kis* Pál 3 k., *König* Jakab 10 k., *N. N.* 10 k., *Littke* L. 20 k., *Nagy* János 5 k., *Kommer* Béla 10 k., *Kunsághy* Ödön 2 k., *Haasz* Imre 10 k., *Bognár* Ferenc 2 k., *Müller* Antal 10 k., *Gosz* Samu 3 k., *Biró* Dénes 2 k. A felülfizetőknak a rendezőség nevében *Cseke* Lajos, a club titkára a „Magyar Vendéglős és Kávés Ipar” utján fejezi ki a leghálásabb köszönetét.

Tolvaj pinczér. A rendőrség letartóztatta Gál Gergely pinczért, aki a mult heten betört az Erzsébet-körtüi Gambrinus-féle vendéglőbe, ahol föltörte a főpinczér szekrényét és három-ezer koronát ellopott. A pénzből kétszáznegyven koronát elmulatott, a többit nála megtalálták.

Halálóások. *Vulpert* Antal apatini vendéglős és fűzőlő-egyleti alparancsnok neje, szül. *Ehmann* Éva 37 éves korában Budapesten meghalt. — *Reiner* Dávid Sándor bajai főpinczér f. évi november hó 25-én rövid szenvedés után meghalt. Haláláról munkaadója, *Deutschen* M. Mátýás szállodás, ottani ipartársulatunk elnöke, kinek sok éven át odaadó, híu munkatársa volt, adott ki gyászjelentést.

„Consum” p. részv.-társaság

Budapest VII., Kertész-utczá 20. szám.

Telefon 80—14.

Kávésok, vendéglősök és pinczerek bevásárlási helye.

Saját szipkagyárában csinos kivitelű, jó minőségű szivarszipkák készülnek, kivánságra czégléfarattal is. — Saját gyártmányu legkitűnőbb cigarettahüvelyek. — Azonkívül állandó dús választéku raktár mindennemű kávéházi felszerelésekben, tekeasztal kellékek és egyéb cikkekben, mint kréták, táblák, szivacsok, fogvájók, gyufák, stb. stb.

Játékkártya gyári raktár.

Nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

Katzky Lajos

építelműlakatos-mester

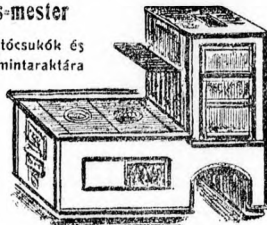
„ZEPHIR” szabad. ajtócsukók és elsőrendű tűzhelyek mintarakára

Budapest,

VI. ker.,

Liszt Ferenc-tér 14.

Telefon 22—78.

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
TÉK MŰSZAKOS ÉGÉVÉNYEK
SÁVANYUVIZ

legjobb asztali és üdítő ital.

kitűnő hatásuan bizonyult köhögé-
gésnél, gégebagoknál, gyomor- és
hólyaghurutnál.

Mattoni Henrik. Karlsbad =
és Budapest

Mattoni
Henrik

Budapest
Teréz-körút 37.

LITTKÉ
„CASINO” pezsgő

külön töltés

Budapesti főraktár:

IV., Szép-utczá 3. sz.

Telefon: 10—85.

Telefon: 10—85.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

MEGHÍVÓ.

A Szegedi Gazdasági Egyesület Szeged szab. kir. város hatóságának támogatásával 1908. évi december hó 7-én és 8-án Szegeden, a Tisza-szálloda nagytermében

országos borvásárt

rendez,

melyle az érdeklődőket ezennel meghívjuk.

A termelők részéről ezideig a borvásáron leendő eladásra be van jelentve 38600 hektoliter idei termésű rizling, veltelini, kövidinka, kadarka, nagy burgundi stb. fajú borok és 800 hektó különböző faju ó-bor.

Ezen borok tulajdonosai az országos vásár színhelyén bormintáikkal együtt fognak megjelenni. Az adásvételek megkötése a vevők és eladók szabad egyezkedésének tárgya. A történt adásvételekről a kiküldött vásárrendező bizottság kívánatra jegyzőkönyvet vesz föl s a bormintákat 30 napig megőrzi.

A borvásáron csakis szegedi, vagy szegedvidéki bort lehet árusítani. Az eladásra bejelentett borokról szülő jegyzék a bortermelő nevének, lakásának, a bor mennyiségének, minőségének, valamint árának megjelölésével a borvásár színhelyén ki lesz függesztve.

A borvásáron megjelenni óhajtó borkereskedők és vendég-lők részére a borvásár tartamára a vásárrendező bizottság ingyenes elszállásolásról gondoskodik, ha ebbeli óhajukat december hó 3-ig alólírott bizottsági elnökéi írásban bejelentik.

A borvásáron résztvevők semmiféle díjat nem fizetnek s az összes szükséges utbaigazításokat a bizottság díjmentesen eszközözi.

A borvásár december 7-én d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6 óráig, december 8-án d. e. 9—12-ig tart. Az ezideig el nem adott borokra a vásárrendező bizottság december hó 8-án d. u. 3 órakor kezdődő

borárverést tart.

A borárverésen csak azon termelőnek bora bocsájtatik árverés alá, ki ebbeli óhaját december 8-ikának d. u. 3 órájáig a helyszínen bejelenti.

Az eladó tartozik megjelölni a bizottságnak azon legcsekélyebb borárt, melyen alól borát az árverésen nem hajlandó odaadni.

A borvásárra vonatkozó mindenféle tudakozódásra a vásárrendező bizottság postafordultával válaszol. A megkeresések és tudakozódások dr. Gerle Imre bizottsági elnök (Szeged, Tisza Lajos-körút 69. sz.) címére küldendők be.

Szegeden, 1908. évi november hó 21-ikén.

Dr. Gerle Imre,
a borvásárt rendező bizottság elnöke.

Bokor Pál,
h. polgármester.

Önkéntes borárverés.

Folyó évi december hó 7-én alólírott szőlő-kezelőség önkéntes árverést tart a következő

sajáttermesü villányi borok

eladása céljából:

270 hl. idei Chasselas, mézes fehér bor
150 " " vegyes hegyi fehér bor
240 " " rizling
44 " " Burgundi
45 " " Zöldveltelini
22 " " Tramini
88 " " siller
280 " " vörös bor
200 " 1907-es rizling
176 " 1907-es szemelt vörös bor
60 " 1906-os vörös bor
227 " 1904-es vörös bor
300 " 1900/2-es vörös bor
24 " idei Muscat Alexander
29 " " Muscat Hamburg
48 " " Passatutti.

Venni szándékozók kötelesek a vételár 10%-át óvadékképp letétbe helyezni, a megvett borokra $\frac{1}{3}$ rész előleget adni, azokat három hónap leforgása alatt átvenni és a vételárat készpénzben kifizetni.

Telesi Zsigmond szőlőkezelősége
Villány.

ST. JULIEN BORDERITÓ POR BOR ÉS MIN-DENNEMŰ SZESZESITÁLOK DERÍTÉSÉRE

48 óra után a bortükrő tisztá és tükrét többé el nem vesztli. Új, kiejert boroknál ajánlatos 100 literenként 2 dekát használni. ☼ ☼ ☼
Kapható 1 kg. védjegyzett dobozokban ára 8 korona és 25 dekagr. védjegyzett dobozokban ára 2 korona.

Egyedüli főelárústitók:

FROMMER TESTVÉREK

Budapest, VI. ker., Andrásy-ut 9. sz.

A kiváló bór- és lithiumos vasmentes gyógyforrás
SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, czukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyuvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben vagy a Sánye-Lipőczy Salvator-forrás-Vállalatnál Buda-, est, V. Rudolf-rakpart 8

Iparso

fagyalt, jegeskávé, hidegkésztmények előállításánál a jég szóására, valamint hűtőkészülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérdézősködékre díjmentesen nyújt

a Magyar Királyi Sójövedék Vezérügynöksége

BUDAPEST V., Váczi-körút 32. Telefon 73-40.

Dr. SZULY ALADÁR

ÉLELMICZIKKEK ÉS FÜSZER

:: NAGYKERESKEDÉSE ::

: PÁRATLANUL GAZDAG :
KÜLÖN CSEMEGEOSZTÁLY

BUDAPEST IV., MUZEUM-KÖRÚT 23.

Válogatott fűszerárak,

mindennemű bel- és kül-

földi csemegék, magyar és

francia pezsgőborok, rum

és tea, liqueőrök, sajt, vaj,

kassai, prágai sonka, fel-

vágottak, gyümölcsök stb.

:: stb. raktára ::

Kávéházak és vendéglők részére kölcsönösen fehérművek adatnak

HATTYU

Gőzmosó- és tisztító vállalat

Budapest, VII., Gizella-ut 24. sz.

Sürgőnyezim: „Hattyugőzmosó“. Telefon 61—98.

Gyár és iroda: VII. ker., Gizella-ut 24. Saját gyártelepén.

Fehérművek háziágos ke-
zelésben mosva és mán-
góva súly szerint számítva.15 kilogrammon felüli meny-
nyiségért érte küldünk és
haza szállítjuk.

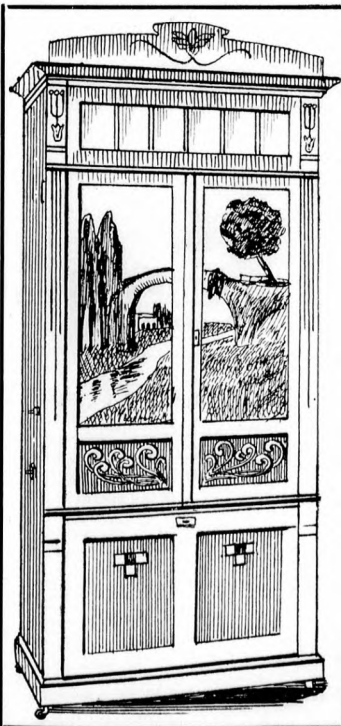
MODERN VILÁGÍTÁS

szállodák, kávéházak,
vendéglők részére ::Feltaláltuk a légmentes (teljesen
robbanásmentes)
acetylengázfejlesztőt!Érdeklődőknek felvilágosítással és pro-
spekttussal szolgálnak:**LAKOS ÉS SZÉKELY**
mérnökök.Gyár és vállalat acetylénvilágítás, víz-
vezetékli és központúsi berendezésekre.
BUDAPEST, VII., ARENA-UT 64.Teljes berendezések szakszerű létesítése! Telefon in-
Acetylén-alkatrészek nagyban raktáron! ter. 80—87.

Nines többé szalbor!

Fogadás, vendéglős és főpincér szaktársaim figyelmét fölhívom az általam föltalált és szabadalmat nyert borszűrőre, melyet

KRISTÁLY-SZÜRŐ

néven hoztam forgalomba. A több vendéglős által kipróbált és használatba velt Kristály-szűrő nemcsak könnyű kezelési mód-
jánál, de annál fogva is nélkülözhetetlen, mert a helyrehozhatatlannak vélt törít, ezetes és legzavarosabb bort is kristály-tiszttá vá-
teszi. A Kristály-szűrő zománcozott vasból készült és így tisztán tartásra gondot áll igényel. A modern bortermelésnél sehol
sem hiányozható Kristály-szűrő 100—150 liter munkaképességgel 40 korona. — Megrendelhető a feltaláló: HERCZOG SÁNDOR
(Délivásuti) pályaudvari vendéglősnél, CSAKTORNANYÁN. Az utárvét mellett küldött Kristály-szűrőhöz kezelési utasítás mellékeltek!Kaposvár, 1906. szept. 30-án. Tek. Herczog Sándor urnak, Csáktornya. Az Ön
által feltalált szabadalmazott borszűrőt egyesületünk több tagja kipróbálta
és azt a szó szoros értelmében minden tekintetben megfelelőnek találta. —
Munkaképessége várakozáson felüli, a leszűrt lóyadék kristálytiszta, sem
ízéből, sem erejéből nem veszít, miért is egyesületünk Önnek ezen elismerő
levelet küldi. Somogyvármegyei Vendéglősök és Kocsmárosok egyesülete
nevében, tisztelettel Mayer Berczi s. k., jegyző. Grünwald Mór s. k., elnök. P. H.Nyilatkozat. Herczog Sándor csáktornyai déli vasuti vendéglős által feltalált
és szabadalmazott „Borszűrő“ kipróbálásánál jelen voltunk és azt a czélnak
teljesen megfelelőnek és czél szerűnek találtuk. Megjegyezzük, hogy a szűrő
kezelése lehető legegyszerűbb, a leszűrt bor kristály tiszta, ízéből, erejéből
nem veszít és 15 percnyi működés alatt 10—12 liter bor szűrődött le.
Csáktornya, 1907. február 17. Petrics Ignác s. k., Csáktornya nagyközség
birája. Autonovics József és Neubauer Mátys vendéglősök.

Vendéglő-, kávéház- és szállótulajdonosok figyelmébe!

Ajánljuk az általunk gyártott, sulfelhuzóval ellátott

minden helyen felállítható és minden hajtóerő nélküli „Nemzetközi“ Piano-Orchestrionokat

Legújabb vívmányunk e téren, hogy azok Mandolin,
Xylophon és vonózenével, valamint csengőkkel vagy
anélkül is használhatók.A szépművészet egyik kimagasló ága a zene, melyért minden ember — legyen agg
vagy ifju — a legnagyobb mértékben lelkesedik; miért is nagyon üdvös és érdeklőbbnek
az összes vendéglő-, kávéház- és szállótulajdonosoknak, hogy nemcsak jó étel- és itallal szol-
gáljon vendégeinek, hanem szép, modern, kellemes zenével, hogy azoknak otttétét
kellemessé tegye, miattal úgy a forgalom, valamint a vendégek száma tetemesen szaporodik.

Bármelyik elsőrendű zenekészítéket ajánljuk fel Önnek készséggel

igen előnyös fizetési feltételek mellett,
mellyel nemcsak forgalmassá teszi üzletihelyiségét, hanem anyagilag is előnyére van a rajta
levő pénzbedobás által és így havonta 50—60 koronát még félre tehet.Együttal kezességet vállalunk az általunk szállított bármely hangszer
szolid és tartós voltáért, mert azok a legjobb anyagból készülnek gyá-
runkban.Művésziesen készített hangjegyű zeneszámokkal rendelkezünk, bár-
milyen nyelven.Mintaraktárunk bármikor megtekinthető minden vételköté-
zettség nélkül.

Szíves látogatásáért esedezik

MACHINEK F. és FIAI vezérképviselőte :

KONDOR J. :: Budapest, ::
VIII., Szentkirály-u. 4. l. 10.

Lakások, ingatlanok, üzletek bérleti, eladási vállalat.

HUSZÁR A., BUDAPEST

V., Mérleg-utca 2. (Gresham-palota).

TELEFON 81—08.

A főváros legmegbízhatóbb vállalata.

„MUNDUS”

EGYESÜLT HAJLITOTT FABUTORGYÁRÁK R-T

Központi Iroda:

Raktár:

Budapest, V., Bálvány-u. 10. Budapest, VII., Rombach-u. 8.
Telefon 89—51.

Gyárak: Ungvár □ Borosjenő □ Kassa □ Varasd □ Vrata.
Mindenemű hajlitott fabutor és kerti butor.

Ránlja kávéházi és vendéglő-berendezésekre csinosan kiállított gyártmányait.

HAT. ENG. VILLANYFELSZERELÉSI VÁLLALAT GOMBOS HUGÓ

BUDAPEST, EÖTVÖS-UTCA 46. TELEFON 101—52.

Villamos motorok, szellőztetők, csengők, telefon és izzólámpák készítése és jókarban tartása

Nagybani raktár legjobb minőségű izzólámpaszekrényekben és 70% áramot megtakarító Wolfram-izzólámpákban

6560/1163/1908. kgv.

Bérbeadási hirdetmény.

A város tulajdonát képező Bika-vendéglő italmérsi helyiség biztosítására a verseny-tárgyalás határidejéül a városház nagytermében az 1908. évi december hó 6. napjának, azaz vasárnap délelőtti 10 órája kinteztetik.

A Bika-vendéglőre a kikiáltási ár 6501 korona, melynél alább bérbé nem adatik.

Az árverelő a kikiáltási ár 10%-át köteles készpénzben lefizetni a kiküldött kezéhez. A bérleti idő 1910. év január hó 1-től 5 év.

Egyéb árverési feltételek alólirott polgármesternél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Hajduszoboszlón, a városi tanácsnak 1908. évi november 21-én tartott üléséből.

G. Tóth János,
polgármester.

Villamossági vállalat

Villamossági árammérőket és berendezéseket ellenőrző társaság
VIII., József-körut 21. BUDAPEST, VIII., József-körut 21.

VILLAMOS VENTILLÁTOROK NAGY RAKTÁRA.

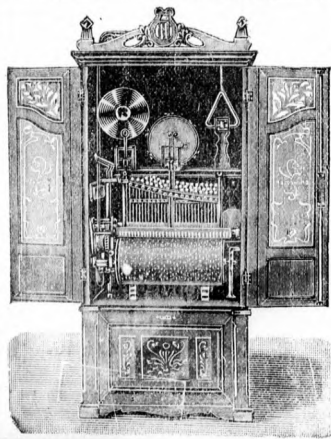
ELVÁLLAL:

VILÁGÍTÁSI BERENDEZÉSEKET.
ERŐÁTVITELI BERENDEZÉSEKET.
TÁVBESZÉLŐ BERENDEZÉSEKET.

Telefon: 23—32.

TÁVIRO BERENDEZÉSEKET.
TÜZJELZŐ ÉS ELLENŐRZŐ BERENDEZÉSEKET.
VILL. HÁRITÁSI CZIKKEKET.

Telefon: 23—32.

Vendéglős, szállodás és kávé urak!

A jegező, legrégibb és legnagyobb hangszerműgyáros Európában a „HUPFELD” világcég rész. társ. Budapesten

ÁLLANDÓ HANGSZERKIÁLLITÁST

tart, ahol önműködő, önjátszó

ZONGORA-ORCHESTRION-CONTINENTAL

henger- és súlyfelhúzóval, VILLAMOS ZONGORÁK ÉS HANGVERSENY-ORCHESTRIONOK papír- és préselt hangjegyekkel (minden mű pénzdobóval ellátva) vételkényszer nélkül készséggel be lesznek mutatva.

Az önműködő ZONGORA-ORCHESTRION „CONTINENTAL” haranghangokkal és mandolinjátékkal van ellátva; ugyanezen kellékekkel bír a legutóbbi újdonság is a

ZONGORA-ORCHESTRION VONÓS és XYLOPHON ZENÉVEL

Mintaraktáram bármely időben megtekinthető.

Árak 480 koronától 16000 koronáig. Kényelmes részletfizetések kamat nélküli havi részletre. Midőn tisztelettel kérem versenyműködő újdonságaink szives megtekintését, óva intem a piacra kerülő silány utánzásoktól és azon reményben, hogy minél többen megtisztelnék becses látogatásukkal, maradok kiváló tisztelettel

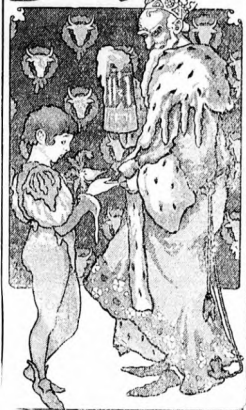
MARTIN JÓZSEF

(WETSCHL GYULA utóda)

magyarországi képviselőség és mintaraktár
Budapest VIII., Kenyérmező-utca 6.

Az igen tisztelt vendéglős és kávék urak
szíves figyelmét felhívjuk
bárá NOPCSA ELEKNÉ ujaradi uradalmi
☺☺ sörfőzőházában főzött ☺☺

BIKA SÖR

VÉDJEJEGY

„BIKA SÖR”-ére

A sörfőzőgyár, mely 125 év óta áll fenn, újabban a modern technika minden vívmányainak felhasználásával teljesen újonnan alakítottat át, mi által sörének ízével, tartalmasságával és táperéjével a legkényesebb izlést is képes kielégíteni.

A „BIKA SÖR”

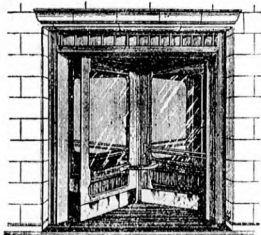
gyárnak legújabbán Budapesten is van lerakata (IX., Tóth Kálmán-utca 8-10.).
Telefon 66-97. — Hűtőház, ahol ugy hordókban, mint palackokban megrendelhető. ☺☺☺☺☺☺

KRONDORFI
SAVANYÚVIZ
PEZSGÖHÖZ
BORHOZ
LEGJOBB ITAL!!

ÁRAK:
1/2 liter korona 47.—
1/1 " " " 39.—
1/2 " " " 30.—
3/8 " " " 26.—
Budapesti raktárból értve.
Minden megrendeléshez plakátok, menükártyák, poharak, szipkák, fogvájók, stb. mellékeltek.
100 3/8 vasuti víz 100 pohárral, 100 dugóhúzóval K 44.—
Czim :
Krondorfi kútvállalat
Budapest, V. kerület,
Zoltán-utca 10. sz.

Schaumburg-Lippe herceg
villányi pinczéjének
Kolb Lajos által vezetett budapesti raktára
BUDAPEST VII., BARCSAY-UTCZA 11.
TELEFON: 104-73. TELEFON 104-73.
Azonnal házhoz szállít minden faju, saját töltésű elsőrendű minőségű palackbort és 50-60 literes hordókban:
Fehér asztali bort... 72 korona
Baranyai süllert... 70 "
Villányi vörösbor... 80 "
:: hektoliterenként és adóval együtt számított áron. ::
Nagyobb mennyiséget a villányi hercegi pinczéből közvetlenül szállít.

SZÖLLŐSSY LIPÓT MŰBUTOR-ASZTALOS
Budapest, IX., Tüzoltó-u. 38.
TELEFON: 98-63 SZ.
Egyedüli készítője Magyarországon a forgó és összecukható kávéházi és éttermi ajtóknak.

Mindennemű ezélokra szolgáló
Jégszekrényeket,
sör- és borkimérő-készülékeket pinczevezetőkkkel vagy a nélkül hűtőtelepeket és jéggyártó berendezéseket (szénsavrendszerrel, melynél az üzemköltség elenyészőleg csekély, ha a hajtóerő már megvan) szállítanak:
dr. Wágner és Társai
egyesült gyárak, mint betéti társaság
BUDAPEST, IX. ker., Tinódy-utca 3/a. sz.
BÉCS, IX., Währingerstrasse 65.
Stanitokpak-gyár. Szikviz-gyár berendezések.
Prospektus ingyen és bérmentve.

ÁGYTOLL GŐZTISZTÍTÁSA
Szab. módszer szerint előkészített higiénikus „ágytollak”.
TELEFON ☺☺ "MARABUHOZ" ☺☺
71-25. BUDAPEST, VII. KERÜLET, KÁROLY-KÖRUT 7. SZÁM.
A háztól való el- és visszazállítás még aznap díjtalanul eszközöltetik.

Dr. SZILÁGYI GYULA
műegyetemi magántanár
törvényszéki hites vegyész nyilv. vegyakisérleti állomása
BUDAPEST,
VI., Desseffy-utca 10. szám, II. em.
ELVÁLLAL:
bármiféle élelmi vagy élvezeti szer (bor, pálinka, sör stb.) megvizsgálását.

Alapítottott: 1884
COGNAC
Alapítottott: 1884
CZUBA-DUROZIER & CIE
FRANCZIA COGNACGYÁR, BUDAFOK.

Csillaghegyi forrásvíz

Tiszta, bakteriummentes egészséges ital.

Borral egyítve kellemes ízt ad a bornak.

Megszünteti a gyomorégést.

Szomjcsillapító és tisztító természetes forrásvíz.

Központi iroda:
Budapest III., Bécsi-ut 94.
TELEFON: 79-78.

Óvakodjunk az
utánzatoktól! ..

Telefon 10-71.

Telefon 10-71.

Elfer Dezső

elektrotechnikai vállalata
Budapest, Dohány-utca 39. szám.

A „Conradty“-féle „Korona“ és „Noris“
jegyű ivólámpaszemek és a „Körting“-féle
rendes és fényhatású ivólámpák képviselete
és gyári nagyraktára.

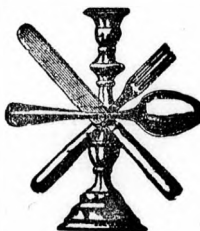
Szálloda-eladás. Szentesen, Csongrád-
megyében a „Szentesi
Központi Takarékpénztár“ tulajdonát képező
„Központi szálloda“ és vendéglő több évre
azonnal bérbe kiadó. Részletek a „Magyar Vendég-
lős- és Kávés-Ipar“ kiadóhivatalában tudhatók meg.

Cermészetes forró-meleg kénés forrásó

a Thermál-szálloda földszintjén,

iszapborogatások, kő- és kádfürdők

a Nagyszálloda földszintjén. — Gondos penzió. — A téli
fürdőévedra vonatkozó felvilágosítás végett forduljon
a budai Szent-Lukácsfürdő igazgatóságához.

China és alpaccaezüst

szálloda-, kávéház-
és vendéglő-felsze-
relések

legolcsóbban és legjobb
minőségben

:: jótállás mellett ::

„SZANDRIK“ magyar ezüst- és fémáruvágy r.-t.
központi főraktáránál
BUDAPEST, IV. KER., SEMMELWEISZ-UTCA 9. SZ.
Gyártelep: Alsó-Fámor (Bars megye).

SZÉNSAVVAL TELITETT VÁROSLIGETI

ILONA

ARTÉZI ÁSVÁNYVIZ

Legtisztább és legegészségesebb üdítőital
tisztán és borral. Megrendelési cím: Artésia
részvénytársaság, Budapest, VII-ik kerület,
Egressy-ut 20/c. Telefonszám 50-72.

„IDEAL“

kenyer- s tsz a-
dagasztó-gép h'zi
használatra.

KAPHATÓ:

LENKEI ÉS TÁRSA

fémáruvágyában

KISPEST,

Török-utca 6. sz.
Kérjünk árjegyzéket.

Steiner József és fia

czukrászdája és sütődéje
BUDAPEST,

VII. ker., Király-utca 67. szám.

Legfinomabb minőségű vendéglői
és kávéházi sütemények.

Első Magyar Üveggyár

Részvénytársaság

Budapest, V., Gizella-tér 1.

(Haas palota).

Legfinomabb vendéglői,

kávéházi és szállodai

üvegneműek nagy raktára.

